

Macera-e a kandi kamera?

„újgazdagékhoz hívásra házhoz megyünk
és szórakoztatjuk őket”

(Írásunk a lap 4. oldalán)

DUNASZAURUSZ

Film készült a bős-nagymarosi vízlépcső építéséről. Videokamerával, az eseményeket 1984-től követve. Szerzője Csillag Ádám, első-filmes rendező. Bemutató-műve a magyar dokumentumfilmzés legjobb hagyományait viszi tovább. Formailag éppoly sallangmentes, lényegretörő, mint Ember Judit vagy a Gulyás-testvérek munkái, alkotói attitűdje éppen az a tárgyilagosságra törekvő józan tájékozódás, amely valamennyi érintett fél türelmes végig-hallgatása révén, a néző szeme láttára alakítja ki állásfoglalását a bemutatni kívánt kérdéskör-ről.

Nem emlékszem rá, hogy az utóbbi időben felelősen gondolkodó, véleményének megalapozottságát és hitelét életművével, munkásságával, becsületes kiállásaival mindenki számára bizonyított közéleti személyiség — művész, tudós, filozófus — az építkezés mellett állt volna ki. Ezt csak „elkötelezett” politikusok tették. Viszont százezernél több magyar állampolgár írta alá a népszavazást követelő jegyzéket. A Tudományos Akadémia voksolt a Gát ellen. A fővárosban szinte egymást érték-érik a leállítást követelő tüntetések.

A film az építkezés beszüntetése, értelmetlen voltának nyilvánosságra hozása, az államközi szerződések politikai és gazdasági indítékainak felülvizsgálata mellett foglal állást. Nem is volt látható sehol — leszámítva a februári Filmszemlén történt, félig legális vetítéseket. A hivatalos álláspontot a filmben képviselő két úr ugyanis beperelte az alkotókat (Balázs Béla Stúdió), mert nem értenek egyet a film szemlelemisével, szerkesztésmódjával, s különben is: nyilatkozataikat kontextusukból kiemelve, beleegyezésük nélkül használták föl.

Való igaz, a szerkesztésmód alaposan eltér attól, amelyet a hazai tömegkommunikáció e témakörben eddig közvetített. Nem teszi vizsgálgatás kiindulópontjává azt az évtizedek óta megszokott tételt, mely szerint: amit az Elvtársak elhatároztak (ott fenn), az úgy jó, ahogy van.

Abban is igaz van a felpereseknek, hogy a szerkesztésmód úgyszintén megszegi az e témakörben eddig „érvényes” játékszabályokat. Csillag Ádámék nem állják ország-világ elé látni azt, hogy a hivatalos álláspont alapvető tételei miként, mennyiben és milyen mértékig hamisak. Sőt, attól sem riadnak vissza, hogy a néző megdöbbenésére olyan tanút idézzenek, dr. Tóth János hidrológust, akinek szándéka elenére, szavainak, szakmai állásfoglalásának kiforgatásával kellett, hogy szerepe legyen az építkezésről szóló „tudományos” koncepció kialakításában; aki minderről nem volt hajlandó hallgatni, s akit ezért állásától megfosztottak.

A film tisztességtelenségét látja a felperessé lett riportalany abban is, hogy az Erőmű építését politikai problémaként állítják be az alkotók. Élek azonban a gyanúperrel, hogy Nagymaros ügye már kezdetben sem volt csupán szakmai probléma. Hiszen kimutatható kapcsolatban áll az „ország modernizálása” címén megvalósított, hazánkat a tönk szélére juttató,

gigantomániás, gazdaságtalan iparosítással. S ma sem szakmai ügy ez a Műtárgy. Ha az volna, akkor nincs dr. Tóth kálváriája, akkor az Országgyűlés nem hagyja figyelmen kívül az országon végigsöprő tiltakozáshullámot, az MTA következtetéseit. Végül is ki és mi illetékes ebben az országban tudományos kérdésekben, ha nem az Akadémia?

Csillag Ádám filmje tisztességes és hiteles, mert elsősorban a tendenciákat vázolja fel, s történeti illetve nemzetközi összefüggéseibe helyezve. A per azért folyt — a film bemutatása helyett! — mert „kontextusából kiragadva” mutatja be Szántó Miklós (az OVIBER vezérigazgatója) és dr. Nagy László (minisztériumi főosztályvezető) szövegeit. Holott ezek a szövegek éppen így nyelik el valóságos kontextusukat. „Kiragadva” a szakzsargon ködösítő, számokkal, gigawattokkal dobálózó környezetből, szembesítve mindazzal, amit a Terv ki-eszelői oly nagyvonalúan figyelmen kívül hagytak vagy alárendeltek vélt állam- (és párt-) érdekeknek.

Hogy kinek van (lehet) igaza, azt a nyilatkozók metakommunikációja is segíti fölmeíni. Két különböző tekintetet képtelenség ugyan esztétikai elemzés tárgyává tenni. De ha van valami jelentősége annak, hogy egy ember miként érvel, s érveit miféle gesztusokkal támasztja alá, ha árulkodó az, hogy valaki milyen intonációval közli mondandóját, szava mikor fül el, mibe izzad bele, s mikor nem néz a kérdező szemébe — akkor (mint minden igazán jó dokumentumfilmben), pusztán ezen a szinten olyan információk jelennek meg, amelyek birtokában a néző helyére teheti a szavakat. Nem szükséges azokat „kontextusukból kiragadni”.

A *Dunaszaurusz* című filmben egy — rendkívül fontos — eset konkrét körülményeinek révén a mai magyar társadalom belső működéséről alkothatunk magunknak képet. Részletes, lehangoló képet. A Magyar Televízió dicséretére legyen mondva, hogy végül is vállalta a film bemutatását, alkalmat kínálva arra, hogy — alighanem először — ország-világ láthassa az Erőművet a maga teljességében.

Az óslénytan szerint egykor a sauruszoké volt az egész Föld. Nem akadt ellenfele a hatalmas testű, erős és vérengző hüllőknek. A butaságba mégis belepusztult ez a faj. Testükhöz képest roppant csekély agyvelejük egyetlen dolgot volt képes föl fogni a tágas világból: a fenyegetettséget. Folyvást arra koncentrált az az ostoba húshegy, hogy miként védhetné meg magát a lábai előtt heverő külvilágtól. Az ostoba óriásoknak azóta is szokása, hogy önnön sötétségükön kívül minden másban veszélyt sejtjenek. A sauruszok éles tépőfogakat, karmokat, páncélt növesztettek. Előbb csak reptülni nem bírtak ilyen masszív fegyverzetben, később már a menés is nehezükre esett. A Földön pedig mozgékonyabb, értelmesebb, több humorérzékkel rendelkező fajták vették át az uralmat. Az óslénytan szerint.

Tóth Péter Pál

A '68-as bevonulás törvénytelen volt

A vezérőrnagy nem hord pisztolyt

Interjú Sebők Jánossal

Sebők János vezérőrnagy, Tapolca országgyűlési képviselője a márciusi alkotmányvitán nagy feltűnést keltett „liberális” gondolataival. Már akkor javasolta, hogy tisztázzák a hadsereg jogi helyzetét, és a fegyveres erők bevetésére csak az országgyűlés adhatson parancsot. A pekingi események különösen időszerűvé teszik a kérdés mielőbbi tisztázását.

— A törvényeink szerint ki adhat parancsot a Magyar Néphadsereg bevetésére?

— Nem tudok olyan törvényt, amely konkrétan rögzítené, hogy az Elnöki Tanács, a Minisztertanács, vagy az Országgyűlés rendelheti el a hadsereg bevetését.

— Ha ennyire szabályozatlan a kérdés, akkor eddig kik voltak az irányítók?

— Nem tudom megmondani. Annyit tudunk csak, hogy a hadsereg, pontosabban a fegyveres erők pártirányítás alatt álltak. Végeredményben elég volt egy politikai bizottsági döntés, hogy a hadsereget felhasználják.

— 1968-ban ki adhatta ki a parancsot a csehszlovákiai bevonulásra?

— Egész bizonyos, hogy néhány ember.

— Az Elnöki Tanács?

— Nem, nem hiszem, hogy ebbe őket bevonták volna. Csak néhány ember döntött.

— Akkor ez a beavatkozás saját akkori jogrendszerünk alapján is törvénytelen volt?

— Igen. En nem tudom elfogadni — még a korábbi idők-

re sem —, hogy egy párhatározat törvényerővel bírjon. Pedig ilyen határozat még mindig van — például egy politikai bizottsági határozat a fegyveres erők pártirányításáról.

— Ön május 27-én konkrétizálta a hadsereg jogállására vonatkozó márciusi javaslatát, önálló indítványt tett az alkotmány módosítására.

— Én egyedül az Országgyűlést tartom jogosultnak arra, hogy intézkedjen a hadsereg bevetéséről. Nem lehet meg ez a joga sem az Elnöki Tanácsnak, sem a köztársasági elnöknek, sem a Minisztertanácsnak, ezért javasoltam az alkotmány 19. paragrafusának kiegészítését az alábbiak szerint: „Az országgyűlés dönt a hadiállapot kinyilvánításáról és a békekötésről, valamint a fegyveres erők határon kívüli és határon belüli alkalmazásáról”. (A kiemelt rész a módosítás. Gy.Á.)

— Gondolom, többen feltesszük azt a kérdést, mi lesz, ha váratlan támadás éri az országot?

— Nem igaz, mert egy helyzet nem olyan váratlanul alakul ki, hogy emiatt hirtelen támadás éri az országot. Viszszamethetünk az első-, vagy a második világháborúra, a csehszlovák akcióra, egyik sem váratlanul alakult ki. Ilyet csak a szovjetek állítottak a második világháborúról, de nem volt igazuk. Csak a vezetés tétovasága ütött vissza abban, hogy ők valóban váratlanul érezték. Az országgyűlés az év nagy részében ülészik, az

ülésszakok közötti szünetben pedig bármikor összehívható. Nem vagyunk olyan nagy ország, hogy ezt ne lehetne megtenni. Egy váratlan helyzetet tudok elképzelni, a természeti katasztrófát, de ilyenkor ugyanis a kormánynak kell döntenie a veszély elhárításáról.

— Térjünk vissza a jelenlegi helyzethez. Hogyan valósul meg a hadsereg pártirányítása, milyen szerepe van ebben az egységeknél lévő párttitkároknak, politikai tiszteknek?

— A pártirányítás központosítva valósul meg. Például a központi bizottság meghatározza, milyen módon valósuljon meg a hadsereg felkészítése — politikai, világnézeti —, és ezt mint utasítást adja ki a HM illetékes szerveinek. Az egységeknél lévő párttitkároknak, politikai tiszteknek csak a végrehajtásban van szerepük.

— Mi lesz ezekkel az embe-
rekkel — illetve funkciókkal —, ha az új pártok a laktanyákba is bebocsátást kérnek?

— Úgy vélem a politikai munkásokra továbbra is szükség lesz, csak nem világnézeti nevelőként. Egyik ország sem veti el azt a nagy lehetőséget, amit a hadsereg mint szervezett erő nyújt a fiatalok hazafias és általános nevelésében.

— De mi lesz a párttitkárokkal?

— Nem hiszem, hogy egy valódi többpártrendszer idején párttitkárok lesznek a lakta-

folytatás a 2. oldalon

„Hol állnak a bolond sorompók”

A szögesdrót fogaskérdései

Az NSZK tévé- és rádióállomásai, illetve országos és tartományi napilapja a döbbenet és a felháborodás hangján számolnak be arról, hogy Románia szögesdrót kerítést húz fel a magyar határon.

A Frankfurter Rundschau, a Stuttgarter Nachrichten és a Badische Zeitung közös bécsi tudósítója csütörtöki hírmagyarázatában megállapítja: Nicolae Ceausescu, Románia egyeduralkodója, aki oly büszke arra, hogy egyike a „tudományos marxizmus-leninizmus” utolsó letéteményesei-

nek, gyakorlati megvalósítójának, most aztán valóban megmutatja, milyen fából is faragták, és mennyire elemberteledett is a rendszere. Lehet, hogy az új határadály némileg visszatarthatja majd a menekülő áradatot, a román kommunizmus tekintélyét azonban semmiképpen nem növelheti.

A Deutschlandfunk, az NSZK országos rádióadója csütörtök reggeli óránkénti hírei során ismertette nyugatnémet lapszemléjében mindannyiszor első helyen idézte a román határintézkedés sajtó-

viszhangját. A Hannoverben megjelenő Neue Presse című befolyásos tartományi lap szerint miközben Kelet-Európában mind több országban oldódnak a történelmi görcsök, a román vezető sündisznóállást épít ki maga körül, ámbátor már eddig is igen hosszúra nyúlt szegyenletes cselekményeinek lasjtroma.

Ezek sorából is kirí a falurombolás és a nemzeti kisebbségek elnyomása. Az NSZK kormánya mindez ideig éppen

folytatás a 8. oldalon

Leszek Szekszárdon maszek

Gépjárművezetői munkaközösség

A hír — zárlat nélkül — gyorsan száll. Lapunk is értesült a Tolna Megyei I. számú Gépjárművezetői munkaközösség, évünknek június 21-ei napjától munkába kezd.

Székhelyük, Szekszárdon, a Széchenyi u. 56—58. számú házban, a 3. emeleten lesz. A táblájukon, szlogenként, csak annyi áll még: Autósiskola.

Magyar Lajostól, a munkaközösség vezetőjétől azt kérdeztük: *Miért alakultak, milyen célkitűzéseknek a megvalósulását remélik?*

— Az új átalakulási törvény is adott indítást. A Tolna Megyei Autóközlekedési Tanintézetből váltunk ki, (ATI) tizenegyen. Hiszünk abban: a kisebb, önálló egységek — még a gépjárművezetés oktatásában is — képesek a gyorsabb váltásra, rugalmasabbak, gazdaságosabbak.

— *Ez így túl általánosan hangzik. Kérem, részletezze, mi*

újat hoznak, mit fognak másképp csinálni, mint az ATI-nál?

— Nincs szükségünk különösebb beruházásra, mindegyikünk a saját vagyont adta, és ezt fogja működtetni. Mindent — termet az elméleti oktatáshoz, teret a rutin feladatok gyakorlásához — az új, Szabadi-dó- és Sportközpontban fogunk bérelni. Olyan szerződésünk van, ami legelőször csak két hónap után kéri az elszámolást. A hagyományos képzéseken kívül szaktanfolyami képzést is indítunk, például a veszélyes áruk fuvarozásáról, vagy a nemzetközi gépkocsivezetésről.

— Az ATI-nál, ma egy jogosítványért mennyit fizet a vevő, mennyi lesz önöknél az ár?

— A vizsgadíjjal együtt 6.700,— Ft. Mi 6.000,— Ft alatt kalkulálunk. Igaz, jött a benzináremelés, de nincs például fenntartási költség. Az elméleti témakörök előadói min-

den eszközt önmaguk szereznek be, vagy vesznek meg.

— *Akkor verseny lesz a volt munkáltatóval?*

— Az ATI ugyanúgy funkcionál, mint tegnap. Azért a mi távozásunk több, mint érvágás. Nekik is váltaniuk kell. Oknyereségálapot képeznek, apparátust tartanak fent, nekünk ez nem kell. Minden megmaradó forintot közvetlenül ki tudunk, és ki is fogunk osztani. Jómagam, mint a közösség vezetője, oktatni is fogok, és teszi pénztárosunk is.

— *Tartozik még új, eddig máshol nem alkalmazott módszerek ismertetésével.*

— Nagy hiány van a fiatalok közlekedési nevelésében. Tárgyaltunk már iskolákkal, folyamatos lesz a kapcsolat. A közlekedési morál elsajátítását nemcsak a szabályok súlykolásával, inkább annak felismerésével akarjuk javítani, hogy a segítő szándék uralkodjon el. Egy gyakorlati példával

is illusztrálva: ha valaki előzős után vissza akar térni az útra, lehet fékezéssel is segíteni, hogy beférjen. A közlekedésben is meg kell maradni embernek!

— *Velem nem fog megtörténni, de teszem azt, ha egyik honfitársunk, mondjuk, japán gyártmányú gépkocsit vásárol, s ugyanolyannal akar tanulni, lesz rá módja?*

— Van autóválasztékunk. Trabant, az összes Lada típus, Samara, Dacia, Skoda, Ford-Fiesta, Nissan, Wolksvagen-Jetta, s hozzájuk olyan tulajdonosok, az oktatók, akiknek többsége 10—12 éve már a szakmában dolgozik. A legfiatalabb is négy éve.

— *Június 21-én munkával kezdtek a napot?*

— Igen. Elindult a felnőtt B-kategóriás személygépkocsi vezetői tanfolyam elméleti és gyakorlati része is. Várjuk a további jelentkezőket.

—filó—

Vegy vegye-vigye Pozsonyban

Június végén tartják Pozsonyban a Nemzetközi Vegyipari Vásárt, az INCHEBA-t. A 21. alkalommal sorra kerülő seregszemlén a HUNGEXPO szervezésében ezúttal 20 magyar vállalat, mintegy 520 négyzetméteres bemutatót képviseli az iparágat.

Az INCHEBA magyar kiállítói között jelen vannak a vegyipar területén érdekelt jelentősebb magyar termelők, valamint az ezen ágazathoz kapcsolódó külkereskedelmi vállalatok.

Az ipari felhasználók számára a Borsodi Vegyi Kombinat különböző víz- és szennyvízkezelő szereket, poliuretánból készült autóalkatrészeket állít ki, az Egyesült Vegyiművek műanyagipari lágyítót és habosítót, valamint polikondenzációs műgyantákat, különböző emulátorokat mutat be. A Magyar Viscosagyár különböző fonalakkal, hálókával és lakástextiliakkal mutatkozik

be. A Tiszamenti Vegyiművek és a Budapesti Vegyiművek főleg a korszerű mezőgazdaságban használt műtrágyákkal szerepel a kiállításon, emellett a Tiszamenti Vegyiművek TOMI mosópor családját is népszerűsíti a vásáron. A TAURUS főleg mezőgazdasági és targonca-abroncsokat, betonszállító és mélyfúró tömlőket mutat be. A vegyiparban használatos műszerek széles skáláját hozza el a vásárra a Magyar Optika Művek, a MEDIMPEX pedig mintegy 20 féle gyógyszermin-tával, készítménnyel öregbíti a magyar gyógyszeripar hírnevét.

Külön figyelmet érdemel a kiállítás HUNGAROKORR bemutatója: ezen a KEMOBIL vízkezelő szerrel, különböző fémfelületet védő anyagokkal vesz részt. A szövetkezetek közül a POLITUR Kisszövetkezet Polisset és Polisset édesítőszereit, valamint motorolaj adalékokat mutat be.

Az állami a jó?

A marxizmus klasszikusai szerint (is) az állami tulajdon a legritimáltabb tulajdonforma, ami csak létezik. Ebben a megállapításban két fantasztikus dolog van. Egy: azok mondták, akikre hivatkozva az állami tulajdon még ma is túlnyomó többségben van — például Magyarországon. Kettő: már egy évszázada is tudták...

Az MSZMP jelenlegi főtitkára szerint hazánkban az állami tulajdon dominanciája jelenti a szocializmust, azt a fogalmat, amelyről senki nem tudja, hogy igazán mit takar. A marxizmus klasszikusainak — ha élnének — vajon mi lenne a véleményük Grósz úrról?

—wd—

Néhány hónapja ebédidő-táiban a nagy múltú Múzeum Kávéházban jártam Budapesten. Ez étterem is egyben, sőt, csak névleg kávéház, valójában étterem és eszpresszó.

De ez a kettős minősége sem teszi lehetővé, hogy kellően nyereséges legyen a mai ár- és adóviszonyok között. Akkor is alig lézengett egy-két vendég a jókora helyiségben, és az üzlet-

Kotródj, magyar!

vezető elmondta: odébb áll in-nen, csinálja más, ha tudja.

Mi történik ilyenkor? Becsukják a boltot néhány hétre, tataroznak, átalakításokat végeznek — ha kell, ha nem kell. Mintha ettől változnának a pénzügyi szabályozások, mint-ha ettől megnövekednék a fize-

tőképes vendégek száma. Ez történt itt is.

Egy idő múltán megnyílt az átalakított Múzeum Kávéház — mint első osztályú üzem. Eddig másodosztályú volt, és úgy sem ment. Most drágább árakkal menni fog? Az új vezetés reméli.

A magyarázat nyilvánvaló. Ez az étterem is a pénzes nyugati vendégre rendezkedett be. Hiszen a szomszéd Kálvin téren már épül egy hatalmas új szálloda. Hogy a magyar vendég, a helybeli polgár hovatovább nem talál egy rendes vendéglőt a fővárosban, ahol tisztességesen leülhet és túrható áron megebédelhet? Kotródj, magyar!

G. Gy.

A '68-as bevonulás törvénytelen volt

A vezérőrnagy nem hord pisztolyt

Interjú Sebők Jánossal

folytatás az 1. oldalról

nyákban. Ugyan fura helyzet alakult ki Grósz Károly egyik kijelentése miatt. Egyik oldalról azt mondta, hogy nem szabad ezeket a testületeket párt-harcoknak kitenni, de a másik oldalról kijelentette, hogy a fegyveres testületekben is meg kell engedni a pártok működését.

Ez a kettő tűz és víz egymással szemben. Nekem, mint parancsnoknak teljesen elképzelhetetlen, hogy négy-öt emberrel állandóan harcban álljak, mert az egyik párt ezt akarja, a másik amezt. Ez a hadsereg szétveréséhez vezetne, illetve fennállna a veszély, hogy valamelyik párt a fegyveres erők felett uralkodjon. Ezt pedig nem lehet megengedni, hisz ahol a fegyveres erő, ott a hatalom. Az elmondott problémák miatt tettem egy módosító javaslatot a párttörvény tervezetéhez. Idézem: „Az államigazgatási szerveknél, a fegyveres erőkénél, a rendészeti szerveknél, a bíróságoknál és az ügyészségeknél a pártok munkahelyi szervezeteket nem hozhatnak létre, és nem működtethetnek”. Ez ugyanakkor nem zárja ki azt a lehetőséget, hogy pl. egy

hivatásos katonája legyen a lakóhelyi pártszervezetnek.

— *Milyen lehetőséget lát a tényleges sorkatonai idő csökkentésére?*

— Az országgyűlés honvédelmi bizottsága a legutolsó ülésén úgy döntött, hogy még ebben az évben megtárgyalja az elégséges védelem elvét, és ebből adódóan a kis hadsereg létét és szükségességét. Ez pedig már nagy szó, hisz eddig nem is kormány-, hanem párt-döntés volt, hogy mi legyen a hadsereggel.

— *Mit szólnak ehhez szövetségeseink?*

— A nemzetközi katonapolitikai helyzet javuló tendenciája minket erősít. Csak két legutóbb elhangzott javaslatot hadd említsek. A Szovjetunió szerint 325 ezerben kell maximum a külföldön tartózkodó haderők számát, amíg az USA szerint 275 ezerben. Ez olyan kicsi eltérés, hogy nagyon könnyen létrejöhet a megegyezés, akkor pedig Magyarországon — mivel nem esünk a főirányba — még inkább lehet a hadsereget csökkenteni. Ezzel létrejönne a feltételek ahhoz, hogy tizenkét hónap legyen a tényleges szolgálat és hat hónapos a tartalékos. Nem igaz az — bármilyen bonyolult

technikáról is legyen szó —, hogy tizennyolc hónap kell a kiképzéshez. Persze, itt meg kell vizsgálni, hogy egy ilyen csökkentésnél hogyan tudjuk biztosítani a folyamatos utánpótlást, hisz a sorköteles korosztályok létszáma éppen csökkenőben van. Mert ha előállna az, hogy nem tudjuk a létszámot sorozással fenntartani, akkor a tartalékosokat kellene behívni.

— *Többen felvetették mostanában a hivatásos — zoldos — katonaság bevezetésének lehetőségét. Önnek mi a véleménye erről?*

— Itt azt kell pontosan megvizsgálni, mi mennyibe kerül. Azonban arról ne feledkezzünk meg, hogy hivatásos hadsereg mellett is szükség van a tartalékos képzésre.

— *Tehát ez azt jelenti, hogy hivatásos hadsereg megléte mellett is mindenkinek részt kellene venni egy viszonylag rövid kiképzésen?*

— Igen. Ugyanis egy hivatásos hadsereg tartalékosok nélkül egyenlő a nullával.

— *Ön tart itthon pisztolyt?*

— Nem, nem is tarthatnék, a hadseregnél az egyéni fegyvereket is a laktanyában kell őrizni. Engem is meglepett, hogy kb. 140 ezer önvédelmi

fegyver van kinn a lakosságnál. Nem tudom elképzelni, hogy egy polgári személynek milyen jogosultsága lehet a fegyverhasználatra. A hadseregben a fegyveres személy akkor használhat fegyvert, ha őt vagy őrhelyét megtámadják, a polgári személy vajon milyen alapon teheti ugyanezt?

— *Dombóváron egy nyugdíjas funkcionárius felajánlotta március 15. előtt, hogy egy szál pisztollyal felveszi a harcot a korszorúzó MDF-tagokkal.*

— Látja, ezért is szükséges, hogy bevonják a fegyvereket, mert provokátorokra mindig számíthatunk, és aki volt katonai, az tudja, a fegyveres csak a fegyveres nyelven beszél, ha támadás éri. A megyei képviselőcsoport ülésén megvitattuk a fegyvertartás kérdését. Most kerül majd sor Varga Miklós ajkai képviselőtársam interpellációjára, aki javasolni fogja a belügyminiszternek, hogy vonják vissza az indokolatlanul kint lévő fegyvereket. Csak azoknál legyen önvédelmi fegyver, akik őrzési, vagy biztonsági feladatot látnak el. Egész biztos, ha a belügyminiszter nem ad megfelelő választ, az országgyűlés nem fogadja majd el.

— *Június 16-án rendes kiképzési nap volt a hadseregnél. Ön, mint parancsnok nem adott felmentést ez alól, hogy a katonái megnézhessek a televízióban a temetést?*

— A parancsnok nem rendelhet el katonai szünetet, csak a felső vezetés, ezért felvettük videóra a kádatvitést, így, aki akarja, szabadidejében megnézheti. Én — megmondom őszintén — elvártam volna, hogy katonai szünetet rendeljenek el, mivel egy honvédelmi minisztert is temettek.

*

Az interjú elkészülte után ülésezett az országgyűlés jogi bizottsága. Az ülésen Kiliényi Géza igazságügyminiszter-helyettes betérjesztette a tárcsa javaslatát, melyet Sebők János indítványa alapján dolgoztak ki. Eszerint egy új negyedik fejezet iktatódná be a meglévő alkotmányba — fegyveres erők címmel. Az új fejezet rendelkezik a fegyveres erők irányításáról, országon belüli — illetve országon kívüli felhasználásáról és arról, hogy tartós jelleggel mely szerv hozzájárulásával állomásozhatnak az ország területén külföldi fegyveres erők.

Györfly Árpád

Szovjet honvédelmi bizottság

Megkezdte tevékenységét a szovjet népképviselők kongresszusa által létrehozott honvédelmi és állambiztonsági bizottság. Az új testület feladata az elnök, Vlagyimir Lapigin szerint az, hogy ellenőrizze a honvédelmi és állambiztonsági végrehajtó szervek tevékenységét, s olyan törvényhozási politikát dolgozzon ki, amely egyfelől biztosítja az állam biztonsági érdekeinek tiszteletben tartását, másfelől, elejét veszi annak, hogy ezek az érdekek túllépjének az ésszerűen elégséges védelem szükségletein, a szovjet katonai doktrína tételrendszerén.

Csehszlovákia

Régi adatok — új feladatok

A Csehszlovákiában élő nemzetiségek számának alakulásáról tartottak kétnapos tanácskozást a Csehszlovák Tudományos Akadémia opavai Szilézia Intézetében. A szerdán véget ért konferencia résztvevői az 1980-as népszámlálási adatok alapján megállapították, hogy Csehszlovákiában 579 166 magyar, 68 176 lengyel, 61 129 német és 54 582 ukrán, illetve orosz nemzetiségű állampolgár él.

Az opavai Szilézia Intézet koordinálja a csehszlovákiai nemzetiségi statisztikai kutatásokat, amelyekben részt vesz a Szlovák Tudományos Akadémia kassai társadalomtudományi intézete és több más intézmény is. Mint a tanácskozási kiadott CTK-közleményben olvasható, a kutatási koncepciót az jellemzi, hogy „a nemzetiségeket nemcsak a nemzetiségi politika tárgyának tekinti, hanem a szocialista társadalom fejlesztése tényezőinek is”.

Az abszolút szórakoztatás, de nem a kommersz jegyében

„A nagy kérdés, hogy lefekszünk-e a nézőknek...”

A Pécsi Nyári Színház 1977-ben tartotta első előadását, ettől az időtől keltezik fennállásukat, jóllehet az önálló működés lehetőségét csupán 1982-től élvezik. Nem felhőtlen ez a majd tíz éves múlt, elég a legutóbbi nagy vihart kavart hivatalos, a létüket megkérdőjelező vélekedésre gondolni. Marad, vagy megszűnik? Egyelőre maguk is csak bizakodnak, de annyi biztos, hogy az idei nyarat „végigjárszák”.

A kínálat ismert, a plakátok az utcán vannak. Nem kevés kritika éri ezért a program összeállítását.

Az abszolút szórakoztatás jegyében állítottuk össze a nyári műsort — mondja Baggossy László a színház igazga-

tója. — Szándékosan kerültem a kommersz kifejezést, mert a kettő véleményem szerint nem ugyanaz. Amennyiben pedig a Csárdáskirálynő, amit műfaján belül a klasszikusok közé sorolok, Galsai Pongrác, vagy a Nehéz Barbara kommersz, akkor vállalom. A tettyei játékhely már Jordán Tamás és csapata hitbizománya, a Liliomfi szerepelt volna a programban, de a kaposvári színház egy hónappal kitolta az évadot, Jordán Tamásnak pedig írtak egy filmet, ezért nem jöhetett Pécsre. Így lépett be az Egyetemi Színház Jiri Voskovec-Jan Wrich: A nehéz Barbara című zenés komédiával. Ebben az évben fontosnak tartom, hogy a Pécsi Nemzeti Színházzal olyan

együttműködés alakítottunk ki, ami a technikai, műszaki segítségen túl személyes, szakmai közös munkát eredményez.

— Ennek tulajdonítható a nemzeti színház előbementója, Szakonyi Károly: Mennyei kávéház című darabja... A műsorösszeállításban a szakmai dilemmán túl a gazdaságosság, a bizonytalanra vált támogatás is valószínűleg befolyásolta döntésüket.

— Azután a bizonyos tanácsülési címke után kétséges volt az utolsó pillanatig, mi lesz a sorsunk. A költségvetést végül nem érintette, de arról határoztak, hogy vizsgálják felül. Teljesen értelmetlen döntés volt ez, hiszen amire bármilyen eredményt hozott volna a viz-

gálat, addigra befejeződött a szervezés. Az igaz, hogy éppen emiatt sok színész először óvatosan nyilatkozott addig, amíg kormánydöntés nem született arról, hogy a művelődési, kulturális támogatás nem csökkenthető.

— Ez a mai helyzetünk mégsem egy létbiztonság, idén minden korábbinál többet jelenthet a közönség száma, érdeklődése.

— A nézők száma mindenképpen befolyásolhatja a támogatást. De itt a nagy kérdés, hogy lefekszünk-e a nézőknek, engedünk-e a közönségnek, az igénynek. Egyáltalán, mi mellé áll a néző? Ha emellé áll, amit most nyújtunk, akkor még jó. Ha ez sem kell, és az olcsóbb

műfaj, a revü felé kell engedni, akkor már katasztrofális a helyzet.

— A nagy nevek, a sztárok fél sikert jelentenek, jelenté- nek.

— A Csárdáskirálynőhöz, ami duplaprimadonnás darab, minimálisan négy, de inkább öt sztárt kellene állítani. Ebből mondjuk hármát helyi, kettőt vendégszínésszel. Ez a két sztár annyiba kerül, mint a teljes helyi stáb gázsija. Ehhez képest az egész nyári idényre 2 millió forintunk van, ennyit költenek Budapesten, vagy Szegeden statisztákra. Két lehetőség lenne, bedobni a törököt, amit néhányan jónéven vennének. Más oldalról tudomásul venni: ennyi van. Bármennyire szegények vagyunk, megpróbálunk Nyugat-Európában kapcsolatot keresni. Egyik próbálkozásunk a Csárdáskirálynőben, Stázi szerepére szerződött Margit Schumann, aki egy szót sem tud magyarul. Ez adja a játéka érdekességét. A külföldi színházi kapcsolatokon túl egy Nyári Színházi találkozót tudnék elképzelni, ahova Magyarország legjobb nyári színházainak legjobb produkcióit hívnánk meg, és a legjobb esztétákkal, kritikusokkal.

— Hogyan, hiszen ez mind pénzbe kerül?

— A cégeknek, városlakóknak is áldoznia kellene erre, ami viszont a hagyományos intézményi struktúra elvetését feltételezi. A helyi polgárokat meg lehet nyerni. Ez bezonyosodott a bábfesztivál megrendezésével. A VIII. Nemzetközi Felnőttbábfesztivál megrendezéséhez szükséges másfél millió forintba nem futotta a költségvetésből. Elmaradt volna, ha a plakátjaink felhívására nem fog össze a lakosság. Volt, aki pénzben, a vendéglátásban segített. Hatszáz ezer forint gyűlt össze. A többit a nyári színház terhére adtuk hozzá. Így maradt a bábfesztivál a Pécsi Nyári Színház programjában.

K. Zs.

Kapfinger András felvétele

1989. június 23.

DÁTUM

3

Tisztelendők

„Mindenkinek mindene lettem”

Beszélgetés Arnold Fülöp világi lelképásztorral

— Bevezetőnek elmondanád az eddigi életedet?

— Az általános iskolát Hosszúhetényben végeztem el. Majd a piarista gimnáziumba kerültem Kecskemétre. Ott érettségiztem. Ezután két év katonaság Marcaliban. A bevonulásomat megelőző évben a mentőknél dolgoztam, Pécsen. A leszerelést követően kerültem a Hittudományi Főiskolára, Győrbe. A negyedik év elvégzése után diákonátussá szenteltek. Közben megnősültem és mint nős, fejeztem be az ötéves tanulmányaimat. Ezt követően Simon-tornán dolgoztam, mint postás, három hónapig. Ekkor a pécsi püspök behivatott és közölte velem, hogy volna itt egy hely számomra. Ha elvállalom, dolgozhatok, nem diakónus, hanem mint világi lelképásztor. Én ezt vállaltam és azóta — nyolcvanhat januárjától — itt vagyok Decsen.

— Azt a tényt, hogy kispap letted, az elvárások ellenére megnevezted, hogyan fogadta a környezeted?

— Meglehetősen viharosan. Ha ma valaki nős emberként te-

vékenykedik az egyházban, azt nagyon sok helyen sem a papok, sem a hívek nem fogadták el. De ahol a lelképásztorok és a megyés püspökök felmérték ennek szükségességét, ott az egyház hivatalos szolgálója.

— Elmondanád, hogy mit takar a szüzességi fogadalom és a cölibátus kifejezés?

— Ez két különböző fogalom. A szüzességi fogadalom a szerzeteseknél van. A hármass fogadalom része: a Szegénység, az Engedelmisség és a Tisztaság, ami a szüzesség megtartását jelenti, minden szerzetesrendnél megvan. A jezsuitáknál még egy negyedik is van: feltétlen engedelmisség a pápának. A világi papságnak van a cölibátus, mint életforma. Ez annyit jelent, hogy a katolikus egyház papja nem nősül meg. Ezt nagyon sokan támadják, az egyházon belül is. Sokszor még a hívő emberek is félreértik. Vannak, akik ezt úgy értelmezik, hogy ha „nem nősül meg”, akkor az nem jelenti azt, hogy nővel nem élhet, pedig pontosan ez a lényege, hogy szexuális kapcsolata

nincs. Itt arról van szó, hogy az ember nem élhet közösség nélkül, mert az ember közösségi lény!

Az ember alapvető közössége a család! Ha most erről valaki önként lemond, az nem azt jelenti, hogy arra kárhozza magát, hogy egyedül fog élni, hanem, hogy egy más, nagyobb közösséget fog szolgálni. Egyházközséget vagy egyházme- gyét. A cölibátus tehát nem az, hogy valaki elzárkózik a világtól és mindenkitől, hanem azt jelenti, hogy nagyon is oda- szenteli az életét, de nem egy családnak, hanem egy nagyobb közösségnek. A mai korban, amikor ennyire felfokozták az emberek vágyait, anyagi és szexuális értelemben egyaránt, akkor érthetetlennek látszik az, hogy egészséges férfiak egész életükben szüzességben élnek. Ugyanakkor már az is feltűnő ennek a világnak, hogyha valaki a házasságát tisztán éli meg. Ha számára csak egy nő létezik (a felesége), és mást nem óhajt, nem kíván nyitott házasságban élni. Már az is feltűnő! A fiatalok között sokan vannak olya-

nok, akik szerint szegény, ha egy tizenévesnek még nincsen nemi kapcsolata. Ilyen világba teljesen érthetetlen a cölibátus. Ez is célja az egyháznak, hogy ebben az érthetlenségben egyfajta jel legyen az Istennek szentelt ember. Ez az ember az energiáit a közösség javára fordítja, úgy, ahogy ezt Pál apostol mondja: „Mindenkinek minde- ne lettem”.

— Említetted, hogy két évig voltál katoná. Az itt szerzett élményeid alapján mi a véleményed, azok nehezebben viselik el a katonai szolgálatot, akikről tudják, hogy hívők?

— Jelen pillanatban nem tudom, hogy mi ott a helyzet, de amikor én voltam sorkatona, akkor bizony...

Például nem tűrtek meg nálunk semmiféle külföldről származó vallásos könyvet. A Bibliát és a Szent István Társaság által kibocsátott könyveket olvashattuk. Én olyan alakulatnál voltam, ahol a katonák hatvan százaléka büntetett előéletű volt. Közéjük kerültek a kispapok. Ezekkel az emberekkel elég jól kijöttünk. A teológusok-

kat egyfajta megbecsülés övezte, mind a katonák, mind a tisztek részéről. Nekem az a benyomásom, hogy ha olyan munkához volt szükség emberre, amihez kellett a becsületesség, akkor minket bíztak meg. Ha jutalomról volt szó, akkor általában mi kerültünk utoljára sorba.

— Az alternatív katonai szolgálatról mi a véleményed?

— A második Vatikáni Zsinat már ajánlja minden ország vezetőinek, hogy ezen gondolkodjanak el. Én úgy látom, hogy minden civilizált országban, ahol valamit is törődnek a demokráciával, ott előbb-utóbb be kell, hogy vezessék! Mert mindenkinek joga van arra, hogy megvédje a saját életét, de nem kötelezhető, hogy politikai kényszer hatására más ember életét kioltsa. Elég csak azokra a kínai fiatalokra gondolnunk, akik saját testvéreikre lőttek. Ez egy borzalom! Ahol ez megtörténhet, ott nem veszik figyelembe az ember alapvető szabadságjogait.

Mi a feladata egy világi lelképásztornak? Mi a munkád?

— Elsősorban hitoktatást végzek ebben a faluban és a szomszédos Ócsényben, valamint Sárpilisén. Istentiszteleteket tartok, temetek, keresztelek és esketési előkészítési munkákat végzek.

— Ma egy hívőre nagyon sokan úgy tekintenek, mint ha az buta és ostoba volna. Ez mitől van?

— Aki Krisztus tanítását elfogadta és aszerint él ebben a világban, az másként gondolkodik és másként él, mint amilyen a közszellem. Ma Magyarországon ateista közszellem uralkodik. Ez a szellem negyven éven keresztül korosztályokat nevelt. Ahol nincs Istenbe vetett hit, ott nincs megalapozott erkölcs sem. Az elmúlt negyven év ezt bizonyítja. Azt az embert, aki ebben a világban erkölcsösen él, azt vagy hülyének, vagy csodabogárnak nézik. Tudatosítani kell, hogy igenis, aki Krisztushoz tartozik, annak másképpen kell élnie, mint a pogányoknak. Mert mi nemcsak humanitárius emberek vagyunk, hanem sokkal

folytatás az 5. oldalon

Táncoló karmester Winterswijk főterén

Azok a lányok nem is olyan szép lányok

Rettenetesen izgatottak voltunk, amikor szerdán reggel elindultunk Hollandiába, hiszen legutóbb még nem járt ebben a ritka országban, melynek két fővárosa van. Az úton tolmácsunk és útikalauzunk, Wiesner György, a „félvilág-ismerője” rögtönzött kiselőadást tartott, s örömeinkre sok-sok érdekességgel rukkolt elő. A kiváló úttal kapcsolatban megtudhattuk, hogy a mintegy Dunántúl nagyságú országot szabályosan behálózzák az autópályák: hosszúságuk 3600 kilométer, Amsterdam kikötője az ötödik a legnagyobb a világon, légikikötője, Schiphol pedig Európa egyik legmodernebb repterét.

De most még nem jutottunk el Amsterdamiig, csupán Winterswijkbe, ahol a polgármester fogadását követően a hangulatos város főterén — egy elegáns, mégis meghitt — vendéglő teraszán adott koncertet a Big Band. De milyent?! Fantasztikus. A fiúk és az együttes egyetlen hölgytagja igen nagy formában voltak, megéreztek

a közönség hangulatát — így egymásnak adták a lapot, és vették is igen szorgalmasan. A szünet után — a hagymás hering és a kellemesen hideg sör elfogyasztását követően — lett csak igazán óriási és forró a hangulat. (Az utóbbi egyáltalán nem azért, mert a hőmérők 28 fokot mutattak!) Tombolva tapsolt a közönség, többen tánca perdültek. Három idős asszony is lelkesen ropta, míg egyik Pecze István karmester mellé perdült, s máris együtt járták a táncot — no és vezényeltek.

Közben idős hölgyvel és férjével ismerkedtünk meg. Az asszony meghallva beszédünket, máris mosolyogva szólt. Mint mondta Ocs-terevegel asszony, az első(!) világháború idején vándorolt ki. Hogy az ithoni látogatásokon kívül is hallgasson magyar szót, holland férje, aki egyébként tanár, néhány mondatot, egy-két dalt elsajátított nyelvtükből. Amikor puszi-val búcsúztunk a nénitől, férje huncutul arcára mutatott, s így szólt:

— Magyar puszi nekem is!

A következő nap már hajnalban felzúgott autóbuzunk motorja, s indultunk Amszterdami — a funkciója szerint igen, ám kinevezése szerint mégsem fővárosba, „Észak Velencéjébe”. A korszerűvé fejlődött nagyváros szerencsére megőrizte a csatornák szabdalta óvárosának sok évszázados képét, hangulatát. A közel egymillió lakosú város kilencven apró szigetre épült, melyeket hatvan csatorna választ el egymástól, de több, mint ötven híd köt össze. A város területének tizenöt százaléka víz. A királyi palota az 1600-as évek közepén épült a legnagyobb holland építész, Jacob van Campen tervei alapján. Az épület úgy száz év múlva tűzvész áldozata lett, de újjáépítették és 1808-ban Bonaparte Lajos számára királyi palotává alakították át. Az 52 méter magas kupolájú monumentális épületet több, mint 13 ezer cölöpre építették.

A csatorna „utcaikon” hajókázva gyönyörködünk az egymáshoz szorosan épült házak sorában, majd a polgármester házához érve megtudjuk, hogy a gazda nincs otthon, mert a puritán ember 32(!) szobás háza előtt nem áll a piros kerékpár. Egyébként azért van piros biciklije, hogy mindenki lássa, hogy ő szocialista.

Az 1700-as években épült harmincötven szobás patricius házak ma már nem lakásokként szolgálnak a magas bérek miatt, hanem bankok és irodaházak lettek belőlük. Az Aranykanyarban a házakba vezető lépcsőkről kiderül, hogy minél magasabb volt az utcáról a

házba vezető lépcsősor, annál gazdagabb tulajdonos lakta a házat. Persze, abban az időben is megdöglött az emberek, hogy mennyi adót fizessenek. A házadót az szerint szabták ki, hogy milyen széles volt a ház utcafrontja. Az adóhatóságokat úgy triblizték ki, hogy magas és mély, ám igen keskeny házakat építettek. Az egyik például oly keskeny — egy méternyi lehet — hogy éppen elfér az ajtó, fölülte pedig az ablak. A fáma úgy szól, hogy a bútorok nem fértek be, hanem azokat úgy festették a falra. S ebben a házban lakott és lakik a város legboldogabb házaspárja, mert állandóan nagyon „szorosan” éltek. Főként, hogy minden ház legfelső szintjére egy daruszerkezetet szereltek, amire csigát lehet erősíteni. Ez arra szolgál, hogy a keskeny házak még keskenyebb lépcsőháza helyett ennek segítségével húzzák föl a bútorokat, amiket az ablakon át raktak be a házba. Azt mondják, hogy a holland asszonyok nagyon örülnek ennek a szerkezetnek, mert ha férjük részegen tér haza, nem nyitnak kaput, hanem „megkínálják” a leeresztett csigával. A pityókás ember erre rákapaszkodik, az asszony fölhúzza, de ablakot nem nyit. Úgyhogy büntetésül lógva kénytelen tölteni az éjszakát. Állítólag innen ered a „repülő hollandi” kifejezés.

Tovább hajókázva látható Viktor király — a hippik király — elég nagy, ám igen nyomorúságos bárkája, ami ma már „emlékműzem”. Egyébként Amszterdami rengeteg nácó és rengeteg hippi él — meglehetősen renintensen. És

Megnéztük a szélmalmost — és vetekztünk is

ami a legborzasztóbb, az a narkósok igen magas száma.

A kiváló kilátást nyújtó vizi-buszról leszállva gyalogosan folytattuk az utat. Megnéztük — finom kifejezéssel élve — a szórakoztató negyedet. Megannyi strici áldogált a csatornamenti szűk utcákon, a lányok pedig földig érő kirakatokban, aligöltözetben kívántatták magukat. Hogy meddig? Azt nem tudom. De gondolom, hogy egy-egy „lány” sokáig kell, hogy várakozzon a pénzes kuncafra, mert bizony az ott látott „szép lányok” meglehetősen csúnya lányok.

A Szekszárd Big Band ezen az úton elég sokat fürdött — mert fürdhetett — a sikerben, de jutott számukra tengeri fürdés is. Persze, csak a bátrabbaknak és az edzettebbeknek. Ugyanis kirándulást tettünk az Északi-tenger partján lévő Scheveningen-Badba, a csodálatos fürdőhelyre, ahol többen megmártóztak a 16 fokos vízben. Igaz, utána nem vágytak fagyalatra, inkább a napfényre...

V.Horváth Mária

Fotó: Borsós István

A tengerparton

Az Ihos kabaré

Macera-e a kandi kamera?

Van a Magyar Televízió Ez+Az című műsorában egy népszerű betét, ez a Kandi kamera. Két állandó szereplője közül az egyiket mindenki ismeri. Lehr Ferencnek hívják, a Gúnya együttes tagja volt. De ki a másik? Ő Ihos József, kaposvári származású humorista. Mindenütt ott van, de mégis mindig megbújik a háttérben. Ihos Józseffel Kaposvárott beszélgettünk.

— Az egyik szilveszteri műsorban Nagy Bandó András egy kaposvári barátjáról beszélt a televízióban, aki már Budaörsnél beáll a bal oldali sávba azért, hogy Boglárlelletl könnyedén balra fordulhasson. Ez te vagy?

— Igen, Bandó Bandóval a barátságunk még a rátóti humorfesztiválon kötődött. Azóta járjuk együtt az országot. Ma Nagykanizsán, holnap Miskolcon lépünk fel.

— Somogyban keveset látlak. A gyermeknap kaposvári fellépésed is elmaradt.

— A saját haza és a próféta története ránk is illik. Engem nem hívtak Somogyba, a Bandót meg Szegedre. Ezért örültem, amikor megtört a jég, és megkeresett a kaposvári Kilián Művelődési Központ csinos munkatársnője. Sajnos, a fellépés elmaradt, mert aznap volt az Ez+Az tévéfelvétele. Nagyon bánt a dolog, mert a humoristáknak is nagyszerű érzés ha saját, szeretett szülővárosukban adhatják elő műsorukat.

— A tévézők szeme láttára vágtak ki az újságokból a késon betiltott cikkeket, etted meg az akváriumban úszkáló halat. Ezt a fajta humort nevezhetjük kaposvári humoroknak?

— Az alapötlet nem az, azt külföldről importáltuk, de a tartalomban már jócskán előfordulnak kaposvári elemek. Ebben a városban szereztem az első diplomámat, az itteni tanítóképző főiskolán. Nagyon jó társaság volt a mi évfolyamunk. Hasonlóan humorizáltunk már akkor, csak az a gondtalan diákevek terméke volt. Emlékszel arra, amikor a mohácsi busójárásra kirándultunk, s megkértük a mohácsiakat, hogy vegyék le az álarcot. Még az önfeledt busós hangulatban is furcsán néztek ránk, hiszen a szó szoros értelmében vett álarc nem volt rajtuk. Valójában — ez a hetvenes évek közepe — csaknem valamennyien álarcot viseltünk. A három „t” árnyékában élve hön öhajtottuk, hogy mindenki az igazi arcát mutassa. Akkor ez a fajta humor csak szájról szájra terjedt.

— Ma meddig lehet elmenni?

— Semeddig. Válságban a humor. Az újságok mindent megírnak, mi nem tudunk újat mondani. Nehéz dolga van ma annak, aki nem ismeri a humorban a tréfát. A Falugyűlés című paródiám annak köszönheti sikerét, hogy megírtam benne akkor azt, milyen egy demokratikus falufórum. Ma már ilye-

nek a falugyűlések. Megjelenik lemezen is, így az olvasók összehasonlíthatják a három évvel ezelőtti megálmodottat a saját községükben zajló valósággal. A humor jövőjét kétféleképpen képzelem el. Lesznek call humoristák. Ennek lényege, hogy újjagdagokhoz hívásra házhoz megyünk és szóraztatjuk őket. Ezt a variációt lakodalomban is el tudom képzelni. Az ifjú párok ma már többet tudnak fizetni, mint a művelődési házak. De van egy másik út is. Mostani vezetőink egy része még mindig nem tűri a néppel történő szembesítést. Ezért nekünk kell helyettük a pulpitusra állni, provokálni a nézőket, hogy kérdezzenek, szóljanak bele műsorunkba, s így alakuljon egy kérdezz-felelek féle élő humor. A magam részéről az utóbbit választom.

— Milyen polgárpukkasztó Ihos műsorokra számíthatnak az olvasók a jövőben?

— Továbbra is szerepelek a televízióban és a rádióban. A kandi kamerával legutóbb a somogyi falvakat jártuk egy orángutánbélivel. Az ottani lakosok zöme a háztájiban kapált éppen, amikor hoztuk a Schell cég ajándékát abból az alkalomból, hogy kedveskedjünk az ötmilliomodik magyarországi tankolónak. A legkülönbözőbb módon reagáltak erre az emberek. Nem áruolom el, láthatják majd az Ez+Az-ban. Egy meg nem jelenő, műsorba nem kerülő telefonit elmesélek: Az egyik telefonfülkében egy pénztárcát hagytunk, benne öt-

száz dollárral. Tíz embert kapott lencsevégre a kandi kamera, valamennyien elvitték a pénzt. Volt aki egyből zsebre rakta az erszényt, mások úgy mentek vissza érte.

Tanulások ezek az esetek. Sokszor el is szomorítanak, pedig a humoristának vidám fickónak kellene lennie. Emlékszel arra, amikor kivágtuk az újságokból a cikkeket? Hát senki nem tiltakozott. Úgy látszik, hagyjuk magunkat félre-

vezetni, irányítani, s nem vagyunk kíváncsiak arra, mi zajlik a háttérben. Ez a gondolat kap hangot önálló kabaréműsoromban is, amelyet Ihos kabaré címmel augusztus 7-én sugároz a rádió. A vendégeim között ott lesz Csala Zsuzsa, Nagy Bandó András, Boncz Géza és még sokan mások. Forgatunk egy tévéfilmet is Lehr Ferivel. Ez gegek sorozata lesz.

B. A.

Magyarok

A Babits Kiadó gondozásában megjelenő folyóirat második számát így ajánlja a főszerkesztő:

Kedves Olvasóink!

Folyóiratunk második számában ugyanazok a gondolatok és szándékok érvényesülnek, mint az előzőben: hivatni a világ szétszórt magyarjait, valamint a magyarság és más népek közé. Lényegében e gondolatok szélesítésére és erősítésére nyújt parancsoló alkalmat Nagy Imre tragikus sorsának föllevenítése — Tóbiás Áron frásaiban. Tulajdonképpen ez a téma határozza meg jelen számunk hangvételét, mert kiváló íróink, költőink és történészeink írásai is mind-mind komor hangvételűek. Utalok itt Albert Zsuzsa verseire, Serfőző Simon novellájára, Magyar Lajos erdélyi költő Monológjára, Banner Zoltán ausztráliai útinaplójára, Furmann Imre és Csorba Piroksa strófiáira egyaránt. Természetesen folytatjuk Katona Szabó István „Mi történt Erdélyben” c. sorozatát, Galántai Zoltán „Magyarok a tudomány világában” c. történelmi tanulmányát, melyben a szerző nemcsak felsorolja a veszélybe került településeket, hanem történelmi, levéltári dokumentumokra hivatkozva, tudományos igényűen be is mutatja azokat. Jövő számunkban egy újabb sorozatba kezdünk. „A történelmi emléksímlás műhelyében” címmel, amelyben a magyarság történelmének elferdítésére vonatkozó dokumentumokat közöljük, és persze cáfoljuk is. Ugyancsak a közeljövőben elkezdjük a jelenlegi országhatárokon kívül élő magyar képzőművészek bemutatását.

Bartis Ferenc főszerkesztő

Boday hadat üzent a kisded játékoknak

A futball-uborkaszegzonra is maradt izgalom: vajon kiderül-e, bizonyítást nyer-e a Komló-Tapolca mérkőzéssel kapcsolatos vesztegetés ténye? S ha igen, akkor fény derül-e arra, hogy kik, milyen szintű vezetők vannak a háttérben, s honnan, miből, milyen átcsoportosítással, átpántlikázással jött létre a bundára fordítandó 150 000 forint. A Tapolca most kutyaszorítóban van. Hogyan igazolják magukat, hiszen tanúk vannak arra, hogy Pfeiffer Ferenc játékosuk Pécssett járt és Miklós Gábor lakáscíme után érdeklődött. Ezek után feletébb meglepő, hogy Pfeiffer azt nyilatkozta a fegyelmi bizottság előtt: ez lehetetlen, mert Zalaszentgróton volt a kérdéses időpontban.

— Mit szolt ehhez? — tetűk föl a kérdést Boday Ferencnek, a Komló szakosztály-igazgatójának, aki tulajdonképpen kitalálta az ügyet — még jóval a mérkőzés előtt —, az MLSZ vezetőségének.

— Feletébb meglep. Ha létezne belföldi légiközlekedés, akkor nem tartanám kizártnak azt, hogy valaki többszáz kilométeres távolságra, ilyen gyorsan eljut. Mert az biztos, hogy Pécssett járt ebben én egy pillanatra sem kételkedem. Mint ahogy abban sem, amit korábban mondtam: a játékosaimért tűzbe merném tenni a kezem.

— Önöknek azok a tanúi, akik látták Pfeiffert, ott lesznek a július 11-i szembesítésen is? Gondolok itt elsősorban azok-

ra, akik — a kispályás mérkőzés résztvevői —, Szőke Gáboron a PVSK technikai vezetőjén kívül akarva akaratlanul is láthatják a tapolcai játékost és kíséretjét.

— Igen. Játékosom, Miklós Gábor felesége is látta őket, amikor a lakásukba benyitottak.

— Ha a Tapolcának tökéletes alibije lesz? Bizonyítani tudják, hogy senki sem járt Baranyában?

— Ha szembesítés nem hoz eredményt, akkor — szerintem — az MLSZ fegyelmi bizottságának azonnal át kell adnia az ügyet a nyomozó hatóságoknak, mert nagyon is fennállhat a hamis tanúzás lehetősége.

— A tapolcaiak megorroltak Önre?

— Egyáltalán nem. Ugyanolyan most is kapcsolatom velük, mint régen. Mondhatni jó. Az egyébként korrekt volt részéről, hogy a kiszivárgott hírek után még a mérkőzés előtt nyomban az öltözőben vizsgálatot tartottak.

— Kizártnak tartja, hogy ha nem is Miklós, de más komlói játékosok felvették a pénzt. Így, míg a többieknek a vereség és az elúszott negyedek hely miatt üres maradt a zsebe, néhányan elosztották a 150 ezer forintot.

— Ezt így, ahogy van, visszautasítom. Én neveltem, én ismerem őket. A kérdés kapcsán újra eszembe jut: nálunk a becsületesebbnek van félnivalója. Sajnos, ha egy csapat kikap,

vagy kétszer kikap, mert a TTVÉ ellen is veszítettünk, akkor már rögtön megjelenik a bundagyanú. Amit persze az elmúlt évtized tapasztalatai automatikusan kiváltanak az emberekben. Néhány héttel ezelőtt az NB II-es ligailésen nyíltan elmondtam a sportvezetőknek, azokat a kisded játékokat, amelyek még léteznek, a saját személyes érdekükben is abba kell hagyni, mert kiderülnek a dolgok — állás nélkül maradnak.

— Egyébként így utólag — jóval az ominózus mérkőzés

után — miben látja a vereség okát?

— A kiscsapatok elleni nagyképszerűségben. A másik egy tipikusan lélektani ok. A meccset megelőző percekben az öltözőben még a bunda-ügyet firtattuk — igaz a tapolcaiak is —, ami nálunk tipikusan egy görcsöt eredményezett, hisz az egyes játékosokban ott volt tudat alatt: hátha a másik esetleg eladta a meccset, míg a tapolcaiaknál inkább akarásukat erősítő, dacot váltott ki.

Bálint Gy.

Barnard távozik a Ferraritól

Nem jártak eredménnyel a tárgyalások, ezért a brit John Barnard, aki egyszemélyben technikai igazgatóként és főtervezőként tevékenykedik a csapatnál, a szezon végén megvált a Ferraritól.

Piero Fusaro, a Ferrari elnöke és Cesare Fiorio, a Forma 1-es csapat főnöke hosszasan tárgyalt Barnarddal, de nem tudták rábírní elképzelése megváltoztatására.

— Új álláspontot alakítottak ki vezetőink: ragaszkodnak ahhoz, hogy a Ferrari alkalmazottjai közül mindenki a maranellói központban dolgozzon. Ez alól nem lehet kivétel Bar-

nard sem, ha ő nem hajlandó alkalmazkodni, akkor elválnak útjaink — jelentette ki Franco Liistro, a Ferrari sajtófőnöke, aki azt is hozzátette, hogy nem haraggal válnak el, eddigi tevékenységéért pedig köszönetüket fejezik ki a szakembernek.

Az előző csapatát, a McLaren három világbajnoki címhez segítő Barnard jövőjéről egyelőre semmit sem tudni. A brit mérnök egy korábbi nyilatkozatában ugyan arról beszélt, hogy több ajánlatot is kapott, de mostanáig még nem döntötte el, hogy közülük melyiket fogadja el.

Fetyiszov az első szerencsés

Moszkvában utazott Lou Lamoriello, a New Jersey Devils ügyvezető igazgatója. Az amerikai jégkorong csapat, amely a kanadai és egyesült államokbeli profi együtteseket tömörítő NHL-ben játszik, régóta arra készül, hogy szovjet hokisokkal erősítsen. Lamoriello azzal a szándékkal keresi fel a szovjet fővárost, hogy a jégkorong sport ottani vezetőivel találkozzék és eredményre jusson a tervezett profiszerződés ügyében.

A Devils irányítói a tavalyi téli olimpián kötöttek szóbeli megállapodást a világ egyik legjobb háttvédjeként számon tartott Vjacseszlav Fetyiszovval, a válogatott és a CSZKA Moszkva kitűnőségével. Ám hiába akart leszerződni az NHL-be Fetyiszov, a szovjetek nem engedték el, különböző kifogásokkal rendre megghiúsították, hogy a New Jersey-i csapathoz igazolhasson át.

A gondok fő forrása az volt, hogy távozási szándékával kihívta maga ellen a válogatott, egyben a sokszoros bajnok CSZKA vezetőedzőjének, Viktor Tyihonovnak a haragját. Kapcsolatuk olyannyira megromlott, hogy a múlt év végén Fetyiszov mind a válogatottból, mind a bajnokcsapatból kikerült. Az idén tavasszal, nem sokkal az áprilisi svédországi A-csoportos világbajnokság előtt aztán látványosan fegy-

verszünetet hirdettek a felek. Sokan tudni vélték, hogy a színpalak mögött a következő megegyezés született: Tyihonov áldását adja Fetyiszov profiszerződésére, ha a játékos világbajnoki győzelemhez segíti a Szovjetuniót. A stockholmi vb-n Fetyiszov és a hozzá hasonlóan pályafutását hivatásosként, külföldön folytatni szándékozó többi klasszis — Lariov, Makarov, Krutov, Kaszatonov — még egyszer megmutatták, hogy mire képesek. E szuperötösnek nagy része volt abban, hogy a Tyihonov-gárda aranyérmeket szerzett. Úgy tűnt, miután valamennyi „mór” megtette kötelességét, immár semmi akadály a külföldi szerződéseknek. Ám az ifjú tehetség, Alekszandr Mogilnij lépése (az östehetségnek kikialtított játékos Svédországból nem tért haza, hanem Amerikába távozott) olyan vihart kavart, hogy ismét kútba esni látszott Fetyiszovék átigazolása.

A New Jersey Devils ügyvezető igazgatójának mostani moszkvai útja viszont azt jelentheti, hogy megannyi huzavona, tortúra után mégiscsak pecsét kerülhet a papírokra. Az amerikai csapat a 32 éves Fetyiszov mellett további két szovjet játékost szemelt ki az egyaránt 30 éves Alekszej Kaszatonovot és Szergej Sztarikovot is meg akarja szerezni.

„Mindenkinek mindene lettem”

Beszélgetés Arnold Fülöp világi lelkipásztorral

folytatás a 3. oldalról

inkább krisztusi emberek vagyunk!

— A régi szóbeszéd szerint állandó versengésben élt egymással a decsi és az ócsényi pap. Mikor az ócsényi pap érezte, hogy földi pályafutásának vége, fölült a halálos ágyán, a szívéhez kapott és csak ennyit mondott: „Ezt csinálja utánam a decsi pap!” majd hanyatt vágódott és meghalt. Folyik még a papok között ez a fajta rivalizálás?

— Ma oly kevesen vannak a papok, nem hiszem azt, hogy az élő probléma lenne. A papoknak egyre jobban közösségben kell élniük, ha nem akarunk elmagányosodni és elszigetelődni. Ez ma nagy probléma, hogy kis falvakban a papok egyedül maradnak, a papi társaságoktól és az emberektől elszigetelődnék.

— Végezetül aktuális napi kérdésekről, politika, elszegényedés.

— Az egyház mindig a pártatlan volt. A keresztény ember lehet tagja olyan pártnak, amely nem ellenkezik az evangéliumi tanításokkal. De, aki valamilyen tisztséget tölt be az egyházban, az ne tartozzon semmiféle pártba. Az mindenféle pártoskodás nélkül szolgálja Krisztust. A szegénység-

gel kapcsolatban: én kétféle szegénységet ismerek. Ha valakinek nyakába szakad az a fajta szegénység, hogy máról holnapra nincs mit ennie, a köznap ember részéről ennél nagyobb csapást nemigen lehet elképzelni. Ma az egyházban viszont ismerjük az önként vállalt szegénység fogalmát is. Ez éppen olyan érthetetlen a világ számára, mint a cölibátus. Egy ember, aki megszédhetné magát, (mert volna hozzá sütnivalója); ehelyett önként vállalja a szegénységet. Ez a krisztusi szegénység nagy érték.

— Mi a véleményed a munkanélküliségről?

— Az egyház mindig is szorgalmazta (sajnos Magyarországon ezt nemigen propagálták), hogy a munkásnak nemcsak a munkához van joga, hanem még ahhoz is joga van, hogy annyit keressen, amennyivel a családját el tudja tartani. Nem az a baj, hogy ma egyes vállalkozók megszedik magukat, hanem az, hogy eddig is megszédtek magukat azok, akik közel ültek a tűzhöz. Ez ma zavarkeltó.

— És a bűnözésről?

— A bűnözési statisztikák mögött mindig egyéni sorsok húzódnak meg. Az egyház a bűnözőket is befogadja és őket felkarolja, ha eddigi életükön változtatni akarnak. Az egyház mindenki számára nyitva áll!

Erőszakkal a bűnözést nem lehet megállítani. Valószínű, hogy ezt a problémát még a halálbüntetés sem oldja meg. Szerintem, ha valaki elkövet egy bűnt, annak vállalni kell a büntetést. Én a halálbüntetés ellen vagyok.

— Elfogadhatja-e régi helyét a magyarok életében a hit?

— Azt, hogy társadalmi rangját visszakapja-e, nem tudnám megmondani. Nem vagyok jó. Nem is ez a lényeg. Az viszont igenis joga az egyháznak, hogy szabadon tevékenykedjen mindenféle államrendszer keretein belül. Az egyház kétezer éven keresztül megállt a saját lábán. Nincs szüksége arra, hogy fölötte gyámkodjanak. Azt a néhány esztendő vagy néhány ezer esztendőt, ami még visszavan, a saját lábán szeretné megélni.

Az elmúlt pár évtized az egyház számára jó volt, mert általa erősebbé vált. Mint az Öszövétségben, a választott nép számára is jó volt, az Aszszír és az újbabiloniai király hatalma és megtorlása, hogy a választott nép visszatérjen Isztenhez.

— Köszönöm a beszélgetést.

Figler Csaba

Tovább épül a tornaterem

Tevel Kisdorog nélkül

A másfél-két évtizeddel ezelőtti közseggyesítések, iskola-körzetesítések sok vihart kavartak országszerte. Valós és vélt sérelmek, érdekellentétek kerültek napvilágra, szították a kedélyeket. Az is nyílt titok, hogy az egyesítések nagyon sok kisközség sorvadását, elnéptelenedését hozták. Azóta — hála a demokratizmus mind szélesebb kiterjedésének — az igazán önállóságot akaró kisközségek azon az úton járnak, ami elvezet a település helyi irányításához.

Tevel és társközsége között is tizenhét évig tartott a civódás. Hogy kinek volt igaza, az egyes rész kérdésekben, ma már firtatni kár. Az idén január óta Kisdorogon önálló községi tanács irányítja a település gazdálkodását, életét. A közelmúltban írtunk a kisdorogi örömről és az önállóság hozta gondokról. Most a másik oldal, a teveli tanács véleményére voltunk kíváncsiak. Erről a legilletékesebbel, Kiss Miklóssal, a teveli közös tanács elnökével beszélünk. (Bonyhádvarasd továbbra is társközség maradt, ezért a közös tanács elnevezés.)

— Ön 1970-ben az egyesülés mellett, vagy ellene volt?

— Nem ilyen egyszerű a kérdés. Az első pillanattól látszott, hogy nagyon sok előnye lesz az egyesítésnek, ugyanakkor a gondok is nyilvánvalóak voltak. Tény, hogy csak kölcsönös bizalomra alapozva lehet közösen dolgozni, nálunk

pedig a döntéseknél nagyon sokszor a gyanakvás, a bizalmatlanság dominált.

— Úgy tudom, az érintett falvak lakosságát akkor nem is kérdezték meg arról, hogy akarják-e az egyesítést...

— Így igaz. Nem falugyűlések, hanem a többször meggyűrt, gyözködött tanácsulések döntöttek az egyesülésről.

— A dolog hátrányát már említettük, most szóljunk az előnyökről...

— Az egyesüléssel az anyagi eszközök, erők koncentrációdtak. Nagy feladatokat ma már a kisközségek pénzéből nem lehet megoldani. Ha egy komolyabb beruházásba kevés pénzzel vágunk bele, az építkezés annyira elhúzóódik, hogy az inflálódás következtében lényegesen drágább lesz a tervezettnél. Nem beszélve arról, hogy évekre előre meghatározza a település sorsát, hisz minden anyagi eszközt arra kell fordítani.

— Ilyen beruházás most a teveli iskola tornatermének az építése?

— Igen, azt még a közös tanácsal együtt kezdtük építeni, és talán az idén sikerül tető alá hozni. A könnyűszerkezetes tizenhét méteres épület költségei év végére elérik a hatmilliót, és akkor még nem számoltam azt a rengeteg társadalmi munkát, amit a falu lakossága eddig elvégzett az építkezésen.

— Szívesen mennek társadalmi munkára a teveliek?

— Hétféleken tizenöt-húszan dolgoznak a tornaterem építésén. Sőt, nemcsak a teveliek, hanem a társközségből, Bonyhádvarasdról is rendszeresen jönnek segíteni az emberek. Persze, ez nem csoda. Magukénak érzik, mert a bonyhádvarasdi gyerekek is ide járnak iskolába és a závodiak is.

— Az az érzésem, hogy előbb elkészülhetett volna a tornaterem, ha Kisdorog nem lesz önálló, nem viszi el azt a hétmilliót, ami most a falu tanácsának a költségvetésében szerepel.

— Nem így van. A kisdorogi iskola üzemeltetése akkor is annyiba kerülne, ha a közös tanácshoz tartoznának, és a kisdorogi vízműépítés szervezését is elkezdtük még a közös munka során. Így a tornaterem építésénél nem számolhattunk volna több pénzzel, mert azt úgy tudom, a rövidesen kezdődő kisdorogi vízvezeték-építés vitte volna el.

— Tehát az idén minden pénzből tornatermet építenek Tevelen?

— Természetesen nem csak azt. Több mint egymilliót költünk további utak portmentésére, szilárd burkolat építésére. Az Ifjúság, a Petőfi utcában és az Erzsébet közben készül el az idén — szintén sok társadalmi munkával — a szilárd burkolatú út.

T.J.

Köszöntjük ZOLTÁN

nevű kedves olvasóinkat

A Zoltán Ósmagyar név, török eredetű, jelentése: fejedelem, „szultán”. Zoltán fejedelmeknek, Árpád fiának és utódának a tiszteletére terjedt el, aki 907-től 947-ig uralkodott. A török császárok az egyébként arab eredetű török nyelvű szultán címmel csak 1473-ban cserélték föl addig emírenek nevezett rangjukat.

A Nap két: 3.47 órákor
nyugszik: 19.46 órákor

A Hold két: 22.35 órákor
nyugszik: 8.08 órákor

— Csegey Dénes, a Magyar Demokrata Fórum Országos Elnökségének tagja tart előadást Nagyhatádon, a Művelődési Központban, szombaton este 20 órákor, az MDF helyi szervezetének rendezésében tartandó politikai fórumon.

— Bilecz Endre a Kapu című független folyóirat munkatársa tart előadást Bibó Istvánról ma este 18 órákor Bonyhádon, a Vörösmarty Mihály Városi Művelődési Központban. Az estet az Új Minerva Kör rendezzi, és az érdeklődők az előadás után kötetlenül beszélgethetnek Bilecz Endrével aktuális bel- és külpolitikai kérdésekről.

Mégsem veszett el

Szerencsésen hazatért Demse Péter

Tegnap reggel Demse Péter plébános úr telefonált szerkesztőségünkbe, és közölte: félreértés történt eltűnését illetően.

Elmondta azt is, hogy a vasárnap este 18 órákor Bukarestbe induló gyorsvonatról Nagyváradon leszállt, felkereste a városban élő ismerőseit és csak onnan indult tovább másnap, az eredetileg eltervezett útvonalon. Ugyanazzal a vonattal ment tovább, mintha egy nappal később indult volna otthonról. A félreértést az okozta, hogy időközben az unokaöccse Zombára telefonált, és mivel úgy tudta, hogy hétfőn indul Romániába, az iránt érdeklődött, mikor várhatja nagybátyját a vasútállomáson. Neki nem volt tudomása arról, hogy az idős plébános már vasárnap utrakelt. taxi is lerobbant, és egy rendőrségi dzsippel ment haza

falujába. A román rendőr útközben barátságosan elbeszélgetett vele.

Inzultus a román határon kifelé nem érte a plébános urat. Hazafelé azonban, a végül is sikeresen megtartott Aranyimise után kapott ajándékokat, hat terítőt elkobozták tőle. Ezeket bárki megveheti Romániában valutáért, s ha azt igazolni tudja, áthozhatja a határon. Amennyiben kilencven napon belül ismét Romániába utazik, visszakaphatja.

Hazatértével a kedélyek megnyugodtak a faluban. A felesleges izgalomra nem került volna sor, ha a telefonösszvetés működik és a táviratokat is megfelelően továbbítják Romániába és válasz is érkezik azokra.

(veress)

Orvosi ügyeletek

Szekszárdon: péntek 18 órától hétfő reggel 8 óráig. Felnőtt dr. Szentgáli Gyula u. 2. telefon: 16—828.

Gyermek és fogászati ügyelet: Mártírok tere 16. telefon: 16—157.

Kaposvár: városi ügyelet pénteken 17 órától hétfő reggel 7 óráig, felnőtt, gyermek és fogászati ügyelet címe: Kaposvár, ügyeleti központ, Ezredév utca 13. telefon: 11—005.

Székesfehérvár: központi ügyelet, felnőtt szombat—vasárnap 7—19 óráig, gyermek ügyelet 19—7 óráig, cím: Benke Ferenc utca 25.

Fogászati ügyelet szombatusárnap 7—19 óráig címe: Engels Frigyes utca 2.

Pécs: Felnőtt és fogászati ügyelet 19 órától reggel 7-ig a Lác utcai rendelőintézetben.

Gyermekorvosi ügyelet a Gyermekklinikán.

APRÓHIRDETÉS

ALPIN fehér BMW 323-i, sok extrával, megkímélt állapotban sürgősen eladó. Telefon: 74/34—011 napközben, 74/14—244 18 óra után.

Pécselt másfélszobás 47 m² alapterületű panorámás tehermentes szövetkezeti lakás beköltözhetően eladó. Telefon: 72/21—121, esti órákban.

Csak csendben?

Tegnap ismét meglepődtem. No nem illik már fejünket fölkapni, ha áremelést tapasztalunk. De mégis! A kisállattartók tudják, hogy a főlvásárlási árakat évek óta nem emelik. Ha netán néhány fillérrel többet adnak a tojásért, már győzelmi a hangulat. Ha a tavalyi árnál egy forinttal többet ad egy boltos a zöldségért — csak nézünk, mint ború, amikor portékánkat az átvételi árál kétszer nagyobbért kínálják.

Tehát belépek a tápboltba. Kérek nyúltápot. Azt mondja a kedves eladó, szinte bocsánatkérően: „Ne haragudjon, drágább a táp. Igaz csak harminc forinttal, de drágább.” Indul köztünk a szó: ha drágább, talán jobb a minősége? Ki tudja? Szebb a csomagolása? Most is hártavékonyaságú a zöld nyelonszák. Drágább a fuvar? Lehetőség. Nem kapnak elég fizetést, s most a kistermelőkkel fizetettik meg a munkások „egyre növekvő bérkövetelésének kielégítésében” kiadott alternatívák szerint járó munkabérlüket, és annak összes vonzatát.

A táp drágább lett szép csendben. Nem nyilatkozott az Árhivatal, nem adott erről kommunikét a Gabonatrórszt, a tápkeverő gyár. Szép csendben rátettek a 695 forintra még harminc forintot.

Holnap milyen portéka árát emelik?

— Pj —

Jó tudni

A fürdésről

Fürdőni öröm. Nemcsak tisztára fürdőjük magunkat, de a fürdővíz felűdít, megnyugtat. Számítatlan illatos hab- és tusfürdőhab kapható. Most, néhány ötletet adunk azoknak, akik időt és fáradságot nem sajnálnak arra, hogy fürdővizüket elkészítsék maguknak. Ne feledjük az egészséges fürdővíz 37 C, maximum 39 C fokos, húsz percnél több időt pedig ne töltsünk a kádban. Ha a víz kihűlne, töltsünk utána forró vizet. Fürdővizünk hőfokát fürdővíz hőmérővel ellenőrizhetjük.

Levendulafürdő: Megnyugtat és feloldja a feszültséget, az egész napos idegességet. (Ideges embereknek ajánlott.) For-

rászunk le egy maroknyi levendulát (gyógynövényboltban kapható, kiskertekben is megterem), és hagyjuk legalább 10 percig állni. A szűrt főzetet a fürdővízhez öntjük (10 dkg 5 fürdéshez elegendő). Ha levendulaolajat veszünk, abból 10 dkg 10 fürdéshez elegendő.

Kamillafürdő: A kamillavirág általános gyógyító hatása közzismert. A leforrázott maroknyi kamillát leszűrve öntjük a fürdővízbe. Igen jó hatású a bőrre, kellemesen elnyeszt és nyugodt alvást biztosít.

Borsmenta fürdő: Frissít, élénkít, elűzi a fáradtságot, amellet kiváló börtisztító hatású. A szárított borsmentából erős, sötét forrázatot készítünk.

ROVÁS

Hol marad a vizsgálat?

Amikor az igazságügyi hatóságok a minap visszaadták Nagy Imre személyes iratait a hozzátartozóknak, meg kellett állapítani, hogy a kivégzett miniszterelnök romániai fogóságban írt feljegyzéseit „ismertetlenné” erősen megcsonkították. A legfőbb ügyész helyettese, aki az átadásnál jelen volt, nem tudta megmondani, hol és mikor esett a kár az értékes dokumentumban. Azt azonban megmondhatta volna, hogy hatósága sürgős és erélyes vizsgálatot indít a nyilvánvalóan törvénytelen iratcsonkítás tettesei- nek megállapítására.

De nem mondott ilyet.

Csak Szolnokon fordul elő?

Nemrégiben politikai-történelmi előadást hirdetett a Magyar Demokrata Fórum szolnoki szervezete. Tóbiás Áront, a Nagy Imréről szóló egyik legjobb könyv összeállítóját hívták meg előadóul.

Amikor a helybeli tisztviskola parancsnoksága hírt vette ennek, megtiltotta a növendékeknek, hogy elmenjenek a rendezvényre. Szolnokon katonák — legalábbis egyenruhában — nem látogathatják olyan felforgató szervezetek előadásait, mint az MDF. Majd tíz év múlva...

G.Gy.

6

DÁTUM

1989. június 23.

Ne sokat golyózzon, inkább fogyózzon!

Tíz év óta kisebb-nagyobb kihagyásokkal sűrűn elhatároztam: mátol fogókúrázom. Kipróbáltam többféle biztos receptet, de egy-másfél hét után, vagy mert már nagyon éhes voltam, vagy mert valamilyen habos süteményt láttam és még olyat nem ettem, abbahagytam a fogókúrázást. Míg meg nem kaptam ezt a mostanit. Ezzel esetleg úgy járhatam volna, mint az a bizonyos ló... Elolvasva, azt hiszem ismét híztam pár dekát. Kérem, barátokozzának velem!

Hétfő

Reggeli: 1 db keménytojás
1 db még keményebb elhatározás, hogy semmi mást nem fogyasztunk. 10 dkg kolozsvári szalonna illata, 1 szelet puha kenyér megtekintése, tejeskávé nélkül.
Ebéd: Bakonyi fatányéros receptjének áttekintése, az étel lerajzolása. 2 szelet kétszersült között hámozott alma héja.
Vacsora: Emésztőnedvek lenyelése, Húsvéti-sonka kóstoló a szomszédnak, keserű tea, fojtott szitkok, harminc fekvőtámasz.

Kedd

Reggeli: emlékezés a főtt kolbászra, gondolat mustár nélkül, 1 dl tej, a családtagok által az asztalon hagyott morzsával, fogak mosása és csikorgatása.
Ebéd: Tejfeles csirkepaprikás árának elhelyezése a családi perselybe. 2 db sárgarépa sajt zsírjában, majd mérlegelés. (A tömeg nem vész el csak nagyon lassan!)

Vacsora: Belsőégek: korgó gyomor, felforrta epe, megtört szív. Rágógumi 2 db nyers káposztalevél. Korai lefekvés, könnyű olvasmány — Szakácskönyv „Saláták” c. fejezete.

Szerda

Reggeli: Vajaskenyér és téliszalámi képének lerajzolása, nyers uborka (a gyengébb jelleműek héjastól fogyaszthatják), 2 db ricinus tableta
Elmélkedés a tajga szürkefarkasainak sorsáról.
Ebéd: Nyomelemek, Vitamin-tabletták Salvus lében, Komplet mosogatás.
Szellemi éhség csillapítása: Világélelmészeti gondok. Szaharai-övezet éghajlata és mezőgazdasága.
Vacsora: 6 tojásból készült rántotta, sült szalonna és puha kenyér — kalóriaértékének kiszámítása.
Születésnap tortá: 1 db pogácsa, beletűzdelve annyi égő gyufaszál, ahány évesek vagyunk.

Csütörtök

Reggeli: a mérleg apró darabokra zúzása kalapáccsal. Az évszaknak megfelelő kényszerzubbony, mentőautó szírinéja.

Péntek, szombat, vasárnap: da capo al FENE (Ismétlés a káptól a fenéig.)

Veress

Rádió, televízió

Kossuth Rádió

8.20: Fűtől — fűtől, Kié a vad? 8.50: Külpolitikai figyelfő. 9.00—11.00: Napközben. 11.00: Anna Ahmatova versei, Rab Zsuzsa fordításában. 11.10: Magyar Írás. A Rádió irodalmi hetilapja. 12.45: Külpolitikai arcképcsarnok. 13.00: Klasszikusok délidőben. 14.10: Mit üzen a Rádió? 14.50: Kadosa Pál: Tizenkét kis zongoradarab gyerekeknek. 15.00: Erről beszélünk... A Magyar Rádió körzeti stúdióinak műsorai. 15.30: Serdületlen anyák. 16.00: Tizenhat óra. 16.10: Szívesen hallgatunk. Lapaj, a híres dudás. Mikszáth Kálmán elbeszélése rádióra alkalmazva. 16.48: Liszt: Funerailles. 17.00: Kinek az érdeke? Csűrös Csilla riportja. 17.25: Ipargazdák. 17.30: Egy énekes több műfajban. Madarász Katalin felvételeiből. 19.15: A Rádiószínház bemutatója. Perszephoné. Göncz Árpád hangjátéka. 20.17: Kilátó. 21.50: Gong. 22.00: Hírvilág. 22.30: Nemzetközi kulturális szemle. 23.00: Zenekari muzsika.

Petőfi Rádió

8.05: Kölyökrádió. 8.48: A naphajú királylány. Pilinszky János verses meseje. 9.05: Slágeműzeum. 9.50—11.00: Rivaldafényben. 11.05: Világújság. 11.10: Térkép és útravaló. 11.30: Balatonrádió. 12.10: Nóták. Közben: 12.25: Édes anyanyelvünk. 12.30: A népzene folytatása. 13.05: Robin Hood. 14.00—16.55: Péntektől — péntekig. 17.05—21.00: Nyáridő. benne: 17.30: Ótödik sebesség. 18.30: Pop-regiszter. 19.05: Garázs. 19.35: Kívánságműsor — nyáridőben. 21.05: Kapaszkodó. 22.00—0.14: Máról — holnapra.

Bartók Rádió

9.08: Szaxofon szolisták. 9.33: Romantikus kórusmuzsika. 10.00: Névtelen hősök: Részletek Erkel operájából. 10.55: Nagy mesterek szonátaiból. 11.40: Évszázadok zenekari muzsikája. 12.31: Lehoczky Éva operafírákat éne-

kel. 13.05: Csak fiataloknak! 14.10: Hangverseny Dvorzsák műveiből a Pesti Vigadóban. 16.00: Delibes: Lakmé. Háromfelvonásos opera. 18.34: Három Vivaldi concerto. 19.05: Rudolf Ruchbinder zongorahangversenye az ossiachi Alapítványi templomban. 20.20: Irodalmi összeállítás Anna Ahmatova születésének 100. évfordulója alkalmából. 21.00: A Szovjetunió Állami szimfonikus zenekarának hangversenye az Orosz Téli Művészeti Fesztiválon. 22.12: Opera-művészlemez. 23.03: Tamtam. Dobok beszélnek Kamerunban.

TV1

9.00: Képtűzske. 9.05: Tévétoma. 9.10—10.35: Szünidei matiné. 10.35: Gyémántdíjakos fesztiválja '88. Belga zenés film. 11.05: Képtűzske. 16.20: Hírek. 16.25: Valami kis szereltem... Összeállítás Fényes Szabolcs zenés darabjaiból. 17.00—19.00: Péntek délután. 17.00: Évgyűrk. kb. 17.30: Téka. 17.40: R riportfilm. 17.55: Reklám. kb. 18.00: Ablak. 19.00: Műsorajánlat. 19.10: Esti mese. 19.20: Reklám. 19.25: Közlemények. Műsorajánlat. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Telefere. 21.05: Reklám. 21.10: Parabola. 21.40: Benedikty Béla: Almási avagy a másik gyilkos. Tévjáték. 23.10: Híradó 3.

TV2

17.00: Képtűzske. 17.15: TV2. 17.45: BUMM!!! 18.00: Telesport. 18.25: Gyerekeknek! 18.46: TV2. 19.00: Jane. Francia tévéfilm. 20.22: TV2. 21.00: Híradó 2. 21.20: TV2. 21.30: Örkény István: Pisti a vérzivatarban. Színmű két felvonásban. A szünetben: 22.26: TV2. kb. 0.05: TV2. Napzártá.

Sky Channel

6.30: Üzleti hírek. 7.00: DJ Kat Show. 9.30: Panel Pot Pourri. 11.00: Sullivanék. Filmsorozat. 11.30: Skykrónika. 12.30: Gond-fórum. 13.00:

Egy másik világ. Amerikai filmsorozat. 13.55: Landscape Channel. 14.50: Válotzó világ. Filmsorozat. 15.45: Szerelmi. Filmsorozat. 16.15: The Lucy Show. Vígjátéksorozat. 16.45: Pindurkák. Rajzfilmsorozat. 17.00: Visszaszámlálás. 18.00: Eurosport. 01.30: Landscape Channel.

Super Channel

7.00: Hírek. 7.10: Időjárás. 7.15: Üzleti hírek. 7.45: Hírek. 7.55: Időjárás. 8.00: Egyveleg. 15.30: Off the Wall. 16.30: Forró drót. 18.30: The Global Chart Show. 19.30: Richard Diamond. Bűnügyi sorozat. 20.00: Turistamagazin. 20.25: Hollywood belülről. 20.50: Transmission. 21.45: Világhíradó. 22.00: Koncertkülönlegesség. 00.00: Hírek, időjárás. Egyveleg.

TV5

16.05: Hírek. 16.10: A süteménykihordón. 16.30: Vidéki ízek. 16.45: Pihenődő. 17.30: Számok és betűk. 17.55: Hírek, időjárás. 18.00: Nem az igazi. Film. 19.30: Csillag papiros. 20.00: Hegymászók magazinja. 20.30: Ablak az udvarra. 21.25: Zene. 21.40: Kerevet. 22.00: Tv-híradó. 22.30: Időjárás. 22.35: Océaniques. 23.00: Sport és szabadidő. 00.00: Vendégségben Frednél. 01.00: Műsorzárás.

SATI

6.00: Jó reggelt a SAT1-gyel! 9.00: Hírek, időjárás. 9.05: Tévébolt. 9.30: Műsorelőzetes. 9.35: A vörös hajú Anne. Japán rajzfilmsorozat. 10.00: Hírek, időjárás. 10.05: Közörfház. 10.50: Ötletek konyhatündéreknek. 11.00: Hírek, időjárás. 11.05: Folytassa hátul! Angol filmvígjáték. 13.00: Tévétűzde. 14.00: Horoszkóp, műsorelőzetes. 14.05: A valódi szellemzők. Amerikai rajzfilmsorozat. 14.30: Kérem a következő! Amerikai családssorozat. 14.55: Az aranylövés. 15.05: Közörfház. 15.50: Pénzügyi tanácsadó. 16.00: Tè-

vébolt. 16.25: Az aranylövés. 16.35: Bonanza. 17.25: Vásárlási tanácsadó. 17.35: Hírek, időjárás. 17.45: Műsorelőzetes. 17.50: Boszorkányt szerettek. Amerikai vígjátéksorozat. 18.15: Hírbant emberek. Amerikai vígjátéksorozat. 18.45: Híradó. 19.00: Szerencsekerék. 19.30: Egy Duka ritkán jön egyedül. Amerikai akciófilmsorozat. 20.25: Időjárás. 20.30: Szeretethajó. Amerikai filmsorozat. 21.25: Hírek. 21.30: A félszemű serif. Amerikai westernfilm. 23.45: Hírek, sport, időjárás. 23.55: Sampon. Amerikai film. 01.45—01.55: Műsorelőzetes.

Jugoszláv Televízió

1. műsor: 8.10: Műsorismertetés. 8.15: Tv-naptár. 8.25: Hírek. 8.30: Otthon, édes otthon. 9.00: Elmulasztották — Nézzék! 11.00: Válogatás a műhold-programokból. 13.30: A Tv-centrumok fundusából. 15.30: Hírek. 15.40: Rajzfilm. 15.50: Rádás program. Ism. 17.50: Tv-napló I. 18.05: Számok és betűk. 18.25: Népzenei műsor. 19.10: Időjárás. 19.13: Rajzfilm. 19.30: Tv-napló II. 19.53: A mai sport. 20.00: Sherlock Holmes visszatérés. Filmsorozat. 21.00: Zenei műsor. 21.15: Tv-napló III. 21.50: Kulturális magazin. 22.55: Rádás program. Hírek külföldi turistáknak. 00.55: Hírek. 01.00: A szombati műsor ismertetése.

2. műsor: 10.30: Tv-napló. 20.00: A hét műsora. 20.45: Hírek. 20.52: Időjárás. 20.55: Parlamenti krónika. 21.15: Egy szerző, egy film. 21.40: Játékfilm. 23.05: Műhold-program. 01.05: Időjárás. 01.08: A szombati műsor ismertetése.

A Sky Channel, a Super Channel, a TV5 és a SAT1 műsorát részletesen közzé a Telehold.

Leskó László: Kihült nyomokon

Leskó László második kötet — túl azon, hogy alkotói pályát gazdagító mű —, vallás. Jelenkori történelmünknek egy ún. fehér foltjának, a hazai svábság történetének két tragikus korszakát vázolja fel írói lelkiismeretességgel. Az egyik a Volksbund (a II. világháborút megelőzően és alatt), a másik a kitelepítések korszaka.

Cselekménye ennek megfelelően két szálon szövődik párhuzamosan. Főhőse mégis egy, Lang Jánosné (szül.: Mayer Éva) a kötet kulcsfigurája, Walddorf (Erdőfalú) szülőtte. Az 6 sorsán keresztül követhetjük azt a „darab történelmet”, amit a szerző „meg tud ragadni”, s melyet látni-láttatni kíván. A szegénysorról (a neve: Nixbrot=Nincsenyér) induló parasztleány életútjának alakulását követi Leskó, oknyomozó hűséggel.

Történetének szereplői, így vagy úgy, felelősek tetteikért, s erről számot is kell adniok. Évától és családjától idegen az „Ein Volk, ein Reich, ein Führer!” nemzetiszocialista jelmondat szelleme, a dolgok sodrásában mégis — akárha a bibliai Lót és családja — földönfutóvá lesznek, elszakadva a szülőföldtől. (A hősnőt még házastársától is elszakítják!) Megkapó erővel villannak fel a magyarság vállalásának képei is, nyugtázva egyben a hovatartozás tudatát. A mű egészét le-

nyűgöző drámaiság jellemzi. Epizódjai néprajzi értékű leírások. Tovább él, s szembetűnő Leskó szövegárasága, nyelvi felkészültsége. A kötet a Móra Kiadó gondozásában, a Kozmosz sorozatban jelent meg.

Bayer Béla

Auf ausgekühlten Fusstapfen

Das zweite Band László Leskós ist nicht nur ein Laufbahn reicherndes Werk, es ist eine Verpflichtung. Er schildert, zwei tragische Epochen der Ungarndeutschen, sogenannte weisse Flecken der gegenwärtiger Geschichte, mit schriftstellerischem Gewissen.

Die erste ist der Volksbund (vor dem II. Weltkrieg und wehrend des Krieges.), die zweite ist die Aussiedlung.

Die Handlung läuft dem entsprechen an zwei Faden parallel. Die Heldin ist die selbe Person. Frau Eva Lang geborene Mayer ist die Schlüsselfigur des Bandes. Sie ist in Walddorf geboren. Durch ihr Schicksal können wir das Stückchen Geschichte verfolgen, das der Verfasser ergreift, und sehen und darstellen wünscht. Leskó verfolgt den Lebensweg des aus „Nixbrot“ Armuth komendem Bauernmädchen mit ergründender Treue. Die Darsteller der Geschichte sind so oder Anderst verantwortlich für ihre Taten, und müssen für diese Rechenschaft geben.

Der Inhalt des nationalsozialistischen Satzes „Ein Volk, ein Reich, ein Führer“ ist von Eva und ihrer Familie fremd, trotzdem werden sie, wie Lot und seine Familie aus der Babel, heimatlos, getrennt von der Gemeinschaft ein von dem Vaterland. (Die Heldin wird ach von dem Ehemann getrennt.)

Mit ergreifender Gewalt blitzen auch die Bilder der Verpflichtung für Ungarn auf, zugleich kwittierend das Wissen des Volksangehörigkeit. Das ganze Werk Scharakterisiert ein überweltigendes Drama. Seine Episoden sind volkskundliche Schilderungen.

Leskos augenfallige Wortreichheit, sein, sprachliches Wissen lebt weiter. Das Band ist im Jahre 1987 in Betrenung der Kozmosz Reiche des Mora Verlags Erschienen.

Béla Bayer

Az idegen se hagyja hidegen

Bankhitellel nyelvet nyernek

Ifjúsági nyelviskola alakult Pécsen

Az ország első ifjúsági nyelviskolája alakult meg Pécsen. A TIT által szervezett speciális intézményben idegen nyelveket oktatnak az általános és középiskolából kikerült fiatalok számára. Eredetisége abban áll, hogy a diákok ugyanúgy járnak iskolába, mint annak előtte, azaz ősztől tavaszig és minden nap délelőtt, de kizárólag a választott idegen nyelvet foglalkoznak.

Mintegy 600 órán át tanulnak angolul, franciául, vagy németül, azt követően pedig egyhónapos nyelvi gyakorlaton vesznek részt az illető országban. Ez a képzési forma alkalmas lehet arra, hogy a fiatalok középfokú nyelvvizsgát tegyenek, s a jobb képességük akár a felsőfokú képzést is elnyerhetik.

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat baranyai szervezete és a Baranya Megyei Tanács Munkaügyi Osztálya közösen vállalkozott az újszerű nyelvi képzés megindítására. A fiatalok foglalkoztatási gondjainak megoldása készített együttműködésre a két baranyai szervezetet. Mind több ugyanis az olyan fiatal, aki az

általános iskola vagy a középiskola befejezése után sem továbbtanulni nem akar, sem elhelyezkedni nem tud. Az idegen nyelvek magas színvonalú elsajátítása munkához juttatja őket, illetve megkönnyítheti a további képzésüket. Nem olcsó iskola, de a tanulók igénybe vehetik az oktatási bankhitelt, amelynek kamatait a megyei átképzési alaphoz fedezik.

1989 őszén az érettségizett fiatalok, 1990 őszén pedig az általános iskolát befejezett lányok és fiúk számára kezdődik meg a különleges — kísérleti jellegű — nyelviskola. Ezért most minden baranyai érettségi bizonyítványhoz tájékoztatót csatoltak, amelyben felhívták a figyelmüket az intenzív nyelvi képzés lehetőségére.

Az egyéves tanulás és a sikeres nyelvvizsga esetén olyan szakmákban helyezkedhetnek el a fiatalok, mint például az idegenforgalmi tájékoztatás, idegennyelvi levelezés, vagy banki ügyintézés. A konferenciavárosá fejlődő Pécsnek további nagy számú, nyelvet tudó dolgozóra — kereskedelmi eladóra, szállodai alkalmazottra, tisztviselőre, rendőrré stb. — van szüksége.

1989. június 23.

DÁTUM

7

A Szekszárd—Paksi

Vízitársulat

eladásra kínál

DH—411 hidraulikus kotrókat

A gépek kora: 4 év

Megtekinthetők: Szekszárd, Bogoyiszlói u. 1. alatti telepünkön.

Felvilágosítást a 74/15-911 telefonon

és a 14343-as telexen Kalocsai Endre ad.

Hirdessen

a DÁTUMban!

Négy megyében és Budapesten olvashatják

adás-vételi, családi és más jellegű apróhirdetéseit.

Magánszemélyek, kisvállalkozók, szövetkezetek, vállalatok részére

nagyon előnyös a DÁTUM, mert három napon belül

megjelentetjük hirdetéseiket, melyeket a Magyar Hirdető

Tolna, Somogy, Baranya és Fejér megyei kirendeltségein,

vagy Budapesten adhatnak fel.

Első a DÁTUM, kettőn áll a vásár, három az átfutási nap, négy a megye, ahol terjesztjük hirdetéseiket. Plusz Budapest!

Bóbiskoló, avagy gázra várva

Távirat az MSZMP KB-nak

Tisztelt Központi Bizottság!

Kérjük, hogy a holnapi ülésen a valódi reformok iránt elkötelezett személyeket válasszanak a megüresedett posztokra. A bizottság és választott vezetői a nyilvánosság előtt ismertessék programjukat. A megújulni nem képes és újítani nem akaró KB-tagok mondjanak le tisztségükről.

„Hol állnak a bolond sorompók?”

A szögesdrót fogaskérdései

folytatás az 1. oldalról

a német nemzeti kisebbség kiszolgáltatottsága miatt nem tudta rászánni magát ellenrendszabályokra. Kérdés, hogy a Szovjetunió még meddig nézheti tétlenül a romániai tobzódást.

A Neue Osnabrücker Zeitung és a Nürnberger Zeitung egybehangzóan arra hívja fel a figyelmet, hogy a mostani intézkedéssel az európai vasfüggöny keletre toltódott. A kelet-európai rendszerek között aligha lehet kirívóbb különbséget megállapítani, mint a most drótsövénykerítést felhúzó Bukarest és a vasfüggőnyt lebontó Magyarország vonatkozásában. Előbbi újság sajnálattal állapítja meg, hogy minden lényegi különbség ellenére is némi hasonlóság sejlik fel Bukarest és Berlin között: eddig a „peresztrojka” elleni eszmei ellenszenvük volt közös, most a határakadályok politikai jelen-

ségében is bizonyos rokon vonást mutatnak.

A Westphalenblatt szerint a sztálini rendszereknek mindig legutolsó eszközüik volt, amikor már fallal és egyéb határakadályokkal kellett megakadályozniuk egész népcsoportok menekülését. Ez most gyakorlati román lépés, függetlenül attól az ideológiai alapállástól, hogy Ceausescu a „mozgalom” árulóját elsősorban Budapesten, Moszkvában és Varsóban véli felfedezni.

A Westdeutsche Allgemeine Zeitung szerint a romániai rendszer ezzel a lépésével nemcsak a területén élő magyarságot akarja megfélemlíteni, amelyre Magyarország mind nagyobb vonzerőt gyakorol, hanem ezen túlmenően már elővigyázatossági intézkedéseket is tesz saját felrémelő esetleges jövőbeni sorsa miatt: elszigeteli magát Magyarországtól, mert attól tart, hogy a magyar példa kisugározhat az elégedetlen román népre is.

Jön a japán miniszterelnök?

Uno Szoszuke japán kormányfő megfontolás tárgyává tette, hogy augusztusban körutat tegyen Kelet-Európába, amelynek során felkeresné Magyarországot, az NDK-t és Jugoszláviát — közölte a Kyodo hírgyűjtőcsapat vezetője, kormányforrásra hivatkozva. Az MTI tudósítójának értesülése szerint a Kyodo politikai osztálya a miniszterelnöki hivatalból közvetlenül kapott er-

ről tájékoztatást Eszerint az útra a fejlett tőkés országok párizsi csúcstalálkozóját követően és a július 23-án megrendezésre kerülő felsőházi részleges választások után kerülne sor. A kormányforrás szerint a miniszterelnök rendkívül érdekli a kelet-európai térség iránt.

Ezen belül különösen az NDK, Magyarország és Jugoszlávia foglalkoztatja.

Holnapi számunkban olvashatják,

ki és miért érti meg Szürös Mátyást.

Tony a tekerccsel

Kalandos landolás

Az éppen sztrájkoló reptéllé-irányítók útmutatása nélkül is sikerült leszállnia Helsinkiben Cessna 210-es gépével a 11 éves Tony Aliengenának.

Tony az Egyesült Államok és az Atlanti-óceán átrepülése után Izland, Norvégia és Svédország érintésével érkezett Finnországra. Édesapja és nővére kíséretében a Szovjetunióba repül, hogy ott egy 243 méter hosszú, és 250 ezer amerikai iskolás aláírásával ellátott „barátság tekerccsel” adjon át Mihail Gorbacsovnak.

A kisfiú a kaliforniai John Waine repülőtérről szállt fel június 5-én, s 35 leszállással a Földet 47 nap alatt megkerülve kíván hazatérni.

Nemcsak a világ legfiatalabb pilótája, aki ilyen útra vállalkozott, hanem az első nyugati sportrepülő is, aki engedélyt kapott a hatóságoktól a Szovjetunió területének átrepülésére. Szovjetunióbeli „missziója” után Tony Alaszka érintésével tér haza Dél-Kaliforniába.

Időjárás—jelentés

Nyugaton gyakran erősen felhős lesz az ég, s zaporok, zivatarok is előfordulnak. Az ország többi részén változóan felhős idő várható, több órás napsütéssel.

Az északnyugati szél mérsékelt marad, erős szellőkésések csak a zivataros területeken fordulnak elő. A legmagasabb hőmérséklet 21 és 26 fok között alakul.

Pozsgay Imre szerint

Kb. a kongresszusig vezessen a KB

Pozsgay Imre az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, államminiszter válaszolt az MTI munkatársának a június 23-i központi bizottsági üléssel kapcsolatos kérdéseire.

Elmondta: a KB-ülés legnagyobb jelentőségét abban látja, hogy az MSZMP döntő lépést tesz a kongresszus előkészítésére, s egy demokratikusan választott és hiteles pártforum létrehozására. A kongresszus időpontját a szeptember végi időpontot tartja megfelelőnek. Véleménye szerint az lenne a legjobb, ha a kongresszusi kérdéseket közvetlenül választaná meg a párttagság, s ha lehetséges, akkor a helyi platformvita figyelembevételével. Fontos, hogy ne legyenek olyan közbeeső gyűlések, amelyek eltértenék a kongresszusi kérdéseket eredeti megbízatásuktól.

Szövege arról is, hogy a Központi Bizottság várhatóan ismét meghatározza a pártelnöki tiszt szerepét és funkcióját. Az elnök személyére javaslatot a Fock Jenő által vezetett jelölőbizottság tesz majd. Pozsgay Imre szerint több szervezeti kérdésben várható vita. Mint mondta, a párttagok joga és kötelessége is, hogy egy korábbi gyakorlattal szembefordulva személyes véleményükkel is segítsék a Központi Bizottság üléseit, mert át kellene hidalni azt a hézagot, amely a KB döntései és a pártközvélemény megítélése között támadt. Ezt a

problémát azonban várhatóan csak a kongresszus fogja megnyugtatóan megoldani. Természetesen senki nem vonhatja kétségbe: a párt működőképességéhez az is hozzátartozik, hogy a körülményeknek és az új kihívásoknak megfelelő személyi politikát folytasson.

Mint mondta, a pénteki ülés előtt nincs olyan terv, hogy a pártfőtitkár személyéről is döntés szülessen. A jelölőbizottságnak a pártelnöki funkcion kívül néhány megüresedett kbtitkári poszt betöltésére is javaslatot kell majd tennie. Ugyanakkor ebben a változó-kony politikai világban vannak váratlan tényezők, s így előfordulhat, hogy nemcsak az előzetesen elhatározott napirendeket vitatják meg, hanem felmerülhetnek kérdések a párt vezetőire vonatkozóan, s a Politikai Bizottság összetételét illetően is.

Egyébként az a javaslat, hogy Grósz Károly főtitkár a kongresszusig mindenképpen az MSZMP főtitkára maradjon. Hozzátette: bizonyos fokú legitimitációs válság a pártban is van, ami azt is jelenti, hogy végleges és tartós megoldások kidolgozását most a Központi Bizottság talán nem is tudja vállalni. Az MSZMPB tagja a KB feladatát inkább abban látja, hogy szerencsésen elvezesse a pártot a kongresszusra, amely autentikus döntéseket tud majd hozni. (MTI)

Azért talán Bush sem bús...

Mihail Gorbacsov hovatovább a Nyugat legnépszerűbb politikusa. Egyre szembetűnőbb, hogy mennyivel népszerűbb mint az amerikai elnök, George Bush. Az amerikai sajtó már „karizmaszakadék”-ról ír, vagyis arról, hogy szakadék választja el egymástól a két vezető karizmáját. Pontosabban: Gorbacsovnak van karizmája, Bushnak meg nincs, mondta egy európai diplomata.

A közvélemény-kutatások adatai szerint a népszerűség tekintetében Bush a legtöbb nyugat-európai országában, sőt, még az Egyesült Államokban is messze elmarad a szovjet pártfőtitkár és államelnök mögött. A világ más részein pedig Gorbacsovnak sikerült a Szovjetunió népszerűségét az Egyesült Államok népszerűségének rovására növelnie. Nem is olyan régen a világ közvéleményében még az élt, hogy Moszkva mindig csak mereven „nyet”-et mond Washington javaslataira. Most az emberek pont fordítva vélekednek.

Gorbacsovot az NSZK-ban olyan imádatlalt vették körül, amelyben csak popsztároknak és fo-

cistáknak van részük. Ebben az országban soha egyetlen külföldi politikus sem volt még ennyire népszerű. John F. Kennedyhez hasonlította őt a nyugatnémet sajtó. Az amerikai elnökről, aki két héttel korábban járt az NSZK-ban, ilyesmit nem írtak.

George Bush még hazai pályán is Gorbacsov mögé szorult. A New York-i Harris közvéleménykutató intézet februári és márciusi felmérése szerint Bush tevékenységét az amerikaiak 57 százaléka helyesli, Gorbacsovét viszont a 64 százaléka. Egy tavalyi Gallup-felmérés a legjobban csodált emberek listáján Gorbacsovot a második helyre tette ugyan, Ronald Reagan akkori elnök mögé, de mindenképpen Bush elé. Egyes elemzők szerint az Egyesült Államokban Gorbacsov-ból azért lett politikai sztár, mert a szovjet vezetők azelőtt olyan népszerűtlenekek voltak az amerikaiak körében, hogy aki szépen tud beszélni meg járni, jószabot ruhát visel és csinos a felesége, az mindenképpen magára vonja a figyelmet. Gorbacsov népszerűsége azonban jórészt leszerelési javaslataival magyarázható.

Elfogták a gyilkost

Június 21-én, szerdán reggeli órákban holtan találták lakásán Simon Gizella 78 éves asszonyt, a Baranya megyei Kistamásiban. A Rendőr-főkapitányság forrnyomon üldöző csoportja nyomban megkezdte a bűncselekmény elkövetőjének felkutatását. A bejelen-

tést követő hatodik órában Harkányban elfogták a bűncselekménnyel alaposan gyanúsítható Orsós Pál 31 éves, büntetett előéletű gordisai lakost, aki tetőt beismerte.

Az ügyben szakértők bevonásával folytatják a vizsgálatot.

Helyszíni színvállás nem lesz?

Elítélték a román diszkriminációt

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet egyik bizottsága határozatban ítélte el szerdán Romániát a foglalkoztatásban megnyilvánuló nemzetiségi és politikai diszkrimináció miatt. Az egyhangúlag elfogadott határozatban a bizottság mély aggodalmának ad hangot amiatt, hogy Romániában számos dolgozót ér hátrányos megkülönböztetés politikai nézetei és nemzetiségi hovatartozása miatt. A határozat előírja, hogy a szervezet bizottságot küld Romániába a kérdés helyszíni tanulmányozására.

A határozat szerdán a szervezetnek abban a bizottságában született, amely a foglalkozta-

tás vonatkozó nemzetközi megállapodások tiszteletben tartását ellenőrzi. Megfigyelők szerint a bizottsági határozatot elfogadja majd a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet éves közgyűlésének jövő heti záró plenáris ülése is. A romániai helyszíni ellenőrzésből azonban nyilván nem lesz semmi, mert a román delegáció azonban jelezte, hogy Románia nem lesz hajlandó fogadni egy ilyen küldöttséget.

A Romániát elítélő bizottsági ülésen a magyar küldöttség élesen elítélte a romániai gyakorlatot. A többi kelet-európai ország képviselői nem vettek részt a vitában.

Népfrontbarátság

A Baranya megyei nagyközségi, Szentlőrinc Hazafias Népfront bizottsága és a szekszárdi bizottság már évekként kötött barátságot kötött, s azóta minden esztendőben találkoznak egymással, alkalmanként részt vesznek egymás ülésein, munkájukról tájékoztatják egymást és ötleket cserélnek

— s persze elköltenek együtt egy-egy ebédet, vagy korai vacsorát — kellemes beszélgetéssel „fűszerezve”.

Ma délelőtt a szentlőrinciek jönnek Szekszárdra, (23-án) majd a szekszárdiakkal együtt megnézik a paksi atomerőművet. Délután pedig Medinára látogatnak barátai találkozóra.